

Sygn. akt **XX GC 853/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział XX Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Anna Zborzyńska

Protokolant sekr. sądowy Dorota Jeziorska

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa: W. (...) w C.

przeciwko: Bankowi (...) SA w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Banku (...) SA w W. na rzecz powoda W. w C.:

1. kwotę 1 210 000 zł (jeden milion dwieście dziesięć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 17 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty;
2. kwotę 666 126,59 zł (sześćset sześćdziesiąt sześć tysięcy sto dwadzieścia sześć złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 17 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty;
3. kwotę 68 873,41 zł (sześćdziesiąt osiem tysięcy osiemset siedemdziesiąt trzy złote czterdzieści jeden groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 20 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty.

II. zasądza od pozwanego Banku (...) SA w W. na rzecz powoda W. w C. kwotę 104 467 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 7 217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie.

SSO Anna Zborzyńska

Sygn. akt XX GC 853/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23 września 2015 r. powód W. w C. wniósł o zasądzenie od pozwanego Banku (...) SA w W. kwoty 1 945 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami w następujący sposób:

- a) od kwoty 1 210 000 zł od dnia 10 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty;
- b) od kwoty 666 126,59 zł od dnia 10 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty;
- c) od kwoty 68 873,41 zł od dnia 14 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty

oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska powód wskazał, że na podstawie umowy o współpracy zawartej w dniu 6 maja 2011 r. W. z siedzibą w W. podjął się działań akwizycyjnych polegających na pozyskiwaniu na rzecz (...) SA spośród swoich klientów osób zainteresowanych nabyciem produktów leasingowych oferowanych przez (...) SA. Pozwany zaś w ramach świadczenia usług finansowych na rzecz (...) SA, na zasadach określonych w odrębnej umowie, zadeklarował chęć nabywania wierzytelności leasingowych wynikających z umów zawartych przez (...) SA, jeżeli spłata tych wierzytelności zostanie odrębnie zabezpieczona majątkowo przez powoda.

W tym celu, w dniu 4 maja 2011 r. powód zawarł z pozwanym umowę ramową ustanawiania zabezpieczeń majątkowych, w ramach której powód zobowiązał się do udzielania na rzecz pozwanego zabezpieczeń majątkowych w formie gwarancji bankowych lub innych z nim uzgodnionych – spłaty wierzytelności leasingowych wynikających z umów zawartych przez (...) S.A., które miały zostać objęte wykupem przez pozwanego. Zgodnie z § 2 ust. 3 umowy powód zobowiązany był do ustanawiania zabezpieczenia majątkowego po przedstawieniu przez pozwanego pisemnego wniosku wraz z projektem umowy leasingu. Na podstawie informacji zawartych we wniosku powód zobowiązany był do zawarcia z klientem umowy zlecenia udzielenia zabezpieczenia, wystawienia na pozwanego promesy udzielenia zabezpieczenia, ustanowienia zabezpieczenia i przekazania pozwanemu dokumentu gwarancji, po przedłożeniu powodowi podpisanej umowy leasingu i dokonaniu wykupu wierzytelności leasingowej przez pozwanego.

W ramach tak zakreślonej współpracy, powód zawarł z (...) Spółką z o.o. odpowiednio w dniu 10 i 17 maja 2011 r. umowę zlecenia udzielenia gwarancji. Na podstawie wniosku z dnia 5 maja 2011 r. wystawił na rzecz pozwanego promesy udzielenia gwarancji, a następnie wystawił tytułem zabezpieczenia spłaty zobowiązań leasingobiorcy - (...) Spółki z o.o. dwie gwarancje:

1. gwarancję bankową nr (...) z dnia 10 maja 2011 r. za zobowiązania z tytułu umowy leasingu numer (...) z dnia 6 maja 2011 r. dotyczącej nieruchomości położonej w miejscowości M. nr (...), w której zobowiązał się do nieodwołalnego i bezwarunkowego zapłacenia pozwanemu kwoty leasingu wraz z odsetkami i prowizją do wysokości 1 210 000 zł na pierwsze żądanie, gdyby leasingobiorca - (...) Spółka z o.o. nie spłacił w terminie jakiegokolwiek kwoty będącej przedmiotem gwarancji bankowej numer (...) oraz po spełnieniu przez pozwanego warunków określonych w gwarancji, tj. udokumentowania trzymiesięcznego opóźnienia w zapłacie opłat okresowych przez (...) Spółkę z o.o. oraz oświadczenia o rozwiązaniu umowy leasingu, stwierdzone następującymi dokumentami: a) wyciągiem z ksiąg banku, podpisanym przez osoby umocowane do zaciągania zobowiązań, stwierdzającym kwotę wymagalnych należności; b) oświadczeniem o rozwiązaniu umowy leasingu podpisanym przez osoby umocowane do zaciągania zobowiązań w imieniu (...) SA; c) potwierdzeniem z banku prowadzącego rachunek Beneficjenta gwarancji, iż osoby podpisane na żądaniu zapłaty są umocowane do składania oświadczeń woli w imieniu Beneficjenta gwarancji;

2. gwarancję bankową nr (...) z dnia 17 maja 2011 r. za zobowiązania z tytułu umowy leasingu nr (...) z dnia 12.05.2011r., dotyczącej linii produkcyjnej brykiety posadowionej w miejscowości M. nr(...)w której zobowiązał się do nieodwołalnego i bezwarunkowego zapłacenia pozwanemu kwoty leasingu wraz z odsetkami i prowizją do wysokości 735 000 zł na pierwsze żądanie zapłaty, gdyby leasingobiorca - (...) Spółka z o.o. nie zapłacił w terminie jakichkolwiek kwot będących przedmiotem gwarancji bankowej numer (...) oraz po spełnieniu przez pozwanego warunków określonych gwarancji tj. udokumentowania trzymiesięcznego opóźnienia w zapłacie opłat okresowych przez (...) Spółkę z o.o. oraz wypowiedzenia/rozwiązania umowy leasingu, potwierdzonych następującymi dokumentami: a) wyciągiem z ksiąg banku, podpisanym przez osoby umocowane do zaciągania zobowiązań, stwierdzającym kwotę wymagalnych należności; b) wypowiedzeniem/rozwiązaniem umowy leasingu podpisanym przez osoby umocowane do zaciągania zobowiązań w imieniu (...) SA.

Do wykupu wierzytelności leasingowych doszło pomiędzy pozwanym a (...) S.A. na podstawie umowy wykupu wierzytelności leasingowych nr (...) z dnia 16 maja 2011 r. oraz nr (...) z dnia 9 maja 2011 r.

Z uwagi na niewywiązywanie się przez leasingobiorcę - (...) Spółkę z o.o. ze zobowiązań wynikających z umów leasingu nr (...), pozwany pismami z dnia 4 marca 2013 r. wezwał powoda jako gwaranta do zapłaty **kwoty 1 210 000 zł** z tytułu gwarancji nr (...) oraz **kwoty 649 841,16 zł** z tytułu gwarancji nr (...). Pod wezwaniem do zapłaty podpisali się prezes zarządu pozwanego - T. M. oraz wiceprezes zarządu pozwanego - K. K. (1).

Wobec stwierdzonych przez powoda braków formalnych przedmiotowych wezwań, pozwany pismami z dnia 26 kwietnia 2013 r. ponownie wezwał powoda do zapłaty kwoty 1 210 000 zł z tytułu gwarancji nr (...) oraz kwoty 666 126,59 zł z tytułu gwarancji nr (...). Zdaniem powoda również i te wezwania zawierały braki formalne. Zatem nie doszło w niniejszej sprawie do skutecznego zgłoszenia żądania, które aktualizowałoby zobowiązanie powoda z tytułu udzielonych gwarancji, a przez to stanowiło o wymagalności wierzytelności pozwanego. Pomimo tego pozwany pismami z dnia 9 i 13 kwietnia 2015 r. złożył wobec powoda oświadczenie o potrąceniu kwot wskazanych w gwarancji z wierzytelnością powoda z tytułu wypłaty środków pieniężnych zdeponowanych na rachunku bankowym bieżącym prowadzonym dla powoda przez pozwanego na podstawie umowy rachunku rozliczeniowego bieżącego w złotych zawartej w dniu 2 września 2013 r.

Następnie, powód niezwłocznie, bo w dniu 10 i 14 kwietnia 2015 r. wezwał pozwanego do zwrotu wierzytelności pieniężnej w łącznej wysokości 1 945 000 zł, z którą pozwany dokonał bezprawnego potrącenia wskazując, że w przypadku gwarancji bezwarunkowej, nieodwołalnej, płatnej na pierwsze żądanie, zgłoszeniu przez uprawnionego żądania zapłaty przypisuje się istotne dla wykonania zobowiązania znaczenie.

Powód wskazał, że uzyskanie zabezpieczenia nakłada na beneficjenta konieczność ścisłego przestrzegania warunków formalnych nałożonych przez gwarancję na żądanie zapłaty i towarzyszące mu dokumenty. Zdaniem powoda wystosowane przez pozwanego wezwania do zapłaty nie spełniały tych warunków. Tym samym niedopełnienie przez pozwanego warunków formalnych wymaganych gwarancją wezwania do zapłaty uniemożliwiło postawienie wierzytelności pozwanego w stan wymagalności, a w konsekwencji nie doszło do ziszczenia się przesłanki instytucji potrącenia wskazanej w art. 498 k.c. tj. wymagalności wierzytelności potrącającego.

Wobec czego powód dnia 23 lipca 2015 r. ponownie wezwał pozwanego do zwrotu wierzytelności w łącznej kwocie 1 945 000 zł w drodze ostatecznego przedsądowego wezwania do dobrowolnego spełnienia świadczenia.

Z uwagi na brak reakcji pozwanego na powyższe wezwanie zaistniała konieczność skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Powód powołał się na przepis art. 81 ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe, jako podstawowej regulacji dotyczącej charakteru gwarancji bankowej.

Wskazał, iż beneficjent gwarancji może domagać się spełnienia stosownego świadczenia bezpośrednio od gwaranta, o ile złoży mu oświadczenia o odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Zatem koniecznym jest ustalenie czy doszło do spełnienia przez pozwanego warunków realizacji uprawnień z gwarancji. Tylko bowiem prawidłowe zgłoszenie żądania aktualizuje zobowiązanie gwaranta i stanowi o jego wymagalności.

Zdaniem powoda do spełnienia przez pozwanego tych warunków nie doszło. Powód podniósł także, iż nie można zakwalifikować wezwań do zapłaty z dnia 4 marca 2013 r., jak i z dnia 26 kwietnia 2013 r. jako prawidłowego zgłoszenia żądania wypłaty sumy gwarancyjnej. Nie spełniły one wymagań zarówno co do formy, jak i co do treści, a zatem nie doszło do prawidłowego zgłoszenia żądania wypłaty sumy gwarancyjnej i wymagalności wierzytelności pozwanego. W konsekwencji nie doszło do ziszczenia się ustawowych przesłanek potrącenia przewidzianych w art. 498 k.c.

Powód wskazał, iż wystąpiły następujące braki w wezwaniach do zapłaty z dnia 4 marca 2013 r.:

- pozwany nie udokumentował opóźnienia o 3 miesiące w zapłacie leasingowych opłat okresowych przez spółkę (...) Spółkę z o.o.;

- wyciągi z ksiąg bankowych były podpisane przez osoby nieuprawnione do łącznego składania oświadczeń woli w imieniu pozwanego;

- wypowiedzenia umów leasingu zostały podpisane przez osoby, które figurowały w aktualnym odpisie KRS jako osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu (...) S.A. na dzień 12 marca 2013 r., podczas gdy wypowiedzenia umów leasingu datowane były na dzień 1 października 2012 r.;

- w przypadku wezwania do zapłaty nr (...) nie załączono jakiegokolwiek odpisu KRS, co faktycznie uniemożliwiło weryfikację umocowania osób podpisanych, przy czym bank prowadzący rachunek beneficjenta gwarancji (pозwanego) nie potwierdził, czy osoby podpisane na żądaniu zapłaty są umocowane do składania oświadczeń woli w imieniu pozwanego.

Natomiast w wezwaniu do zapłaty z dnia 26 kwietnia 2013 r. zaistniały następujące braki:

- pozwany nadal nie udokumentował opóźnienia o 3 miesiące w zapłacie leasingowych opłat okresowych przez spółkę (...) Spółki z o.o.

- przedłożone przez pozwanego wezwanie do zapłaty nr (...) skierowane do (...) Spółki z o.o. uniemożliwiło zidentyfikowanie jakich okresów i której umowy dotyczą opóźnienia;

- nie wykazano, że osoby podpisane pod wypowiedzeniem umów leasingu były umocowane do składania oświadczeń woli w imieniu (...) S.A. na dzień 1 października 2012 r. oraz, że doszło do rozwiązania poszczególnych umów leasingu (zaniechano dołączenia do wezwania dowodów doręczenia adresatowi oświadczenia o rozwiązaniu umów leasingu).

Powód zaznaczył również, że w doktrynie obowiązuje stanowisko, w myśl którego z konstrukcji umowy rachunku bankowego, a także charakteru obowiązków obciążających bank wprost wynika zakaz dokonywania przez bank potrącenia, zarówno klasycznego jak i bankowego.

Niezależnie od powyższego powód podniósł zarzut braku możliwości skorzystania przez pozwanego z instytucji ustawowego potrącenia wobec odrębnego uregulowania instytucji potrącenia w umowie rachunku rozliczeniowego bieżącego w złotych zawartej w dniu 2 września 2013 r., której integralną częścią stanowi Regulamin otwierania i prowadzenia rachunków rozliczeniowych bieżących i pomocniczych w złotych dla Banków Spółdzielczych zrzeszonych i współpracujących z Bankiem (...) S.A. W § 21 regulaminu wymieniono w sposób enumeratywny z jakich tytułów może dojść do obciążenia rachunku prowadzonego przez pozwanego na rzecz powoda – bez dyspozycji dysponenta rachunku, ergo w sposób jednostronny z wyłączeniem woli posiadacza rachunku. W przedmiotowym katalogu nie przewidziano możliwości jednostronnego potrącenia przez pozwanego innych wymagalnych wierzytelności. Przeciwnie w § 21 ust. 4 ww. Regulaminu zastrzeżono, że Bank (...) S.A. może obciążyć rachunek Banku Spółdzielczego z tytułu innych rozliczeń, o ile będzie to przewidziane w odrębnych umowach.

Zatem w ocenie powoda skorzystanie przez pozwanego z ustawowej instytucji potrącenia, która zmierza do jednostronnego umorzenia wzajemnych wierzytelności nawet wbrew woli drugiej strony, bez dyspozycji posiadacza rachunku bankowego, stanowiło nie tylko naruszenie obowiązujących przepisów prawa, ale także nastąpiło wbrew łączącym strony postanowieniom umownym.

Powołując się na przepis art. 498 k.c. powód wskazał, iż do dokonania skutecznego potrącenia wymagane jest spełnienie przesłanek pozytywnych określonych w tym przepisie, a to wzajemności wierzytelności, jednorodności świadczeń, wymagalności i zaskarżalności wierzytelności oraz niewystąpienie przesłanek wymienionych w artykule 505 pkt 1-4 k.c. Jedynie moment ziszczenia się wszystkich pozytywnych przesłanek potrącenia, przy jednoczesnym braku przesłanek negatywnych, wyznacza początek stanu potrącalności. Tymczasem w niniejszej sprawie mamy do czynienia nie tylko z brakiem wymagalności wierzytelności po stronie pozwanego, ale również z brakiem wymagalności wierzytelności powoda w związku z roszczeniem o wypłatę środków pieniężnych zdeponowanych na rachunku rozliczeniowym bieżącym prowadzonym na rzecz powoda przez pozwanego. Zdaniem powoda z art. 50

ust. 1 prawa bankowego wynika, że skorzystanie przez instytucję bankową z klasycznego potrącenia należy uznać za niedopuszczalne.

Z tych względów powództwo zasługuje w pełni na uwzględnienie.

W odpowiedzi na pozew pozwany Bank (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany wskazał, że jest bankiem zrzeszającym banki spółdzielcze w rozumieniu ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i o bankach zrzeszających. Zrzesza 365 banków spółdzielczych, w tym powoda.

Pozwany potwierdził, iż w dniu 4 maja 2011 r. zawarł z powodem umowę ramową o ustanowieniu zabezpieczeń majątkowych, ponieważ powód podjął się akwizycji na rzecz (...) SA polegającej na pozyskiwaniu klientów zainteresowanych produktami leasingowymi oferowanymi przez (...) SA. W tym celu powód zawarł z (...) SA w dniu 6 czerwca 2011 r. umowę o współpracy. Pozwany zaznaczył, że (...) S.A. jest spółką utworzoną przez Bank (...) S.A. w W. z jego większościowym udziałem.

W oparciu o umowę o ustanowienie zabezpieczeń finansowych pozwany wyraził zainteresowanie świadczeniem na rzecz (...) SA usług finansowych wykupu wierzytelności z tytułu umów leasingowych zawartych przez (...) S.A. z klientami, pod warunkiem że spłata określonej wierzytelności zostanie odrębnie zabezpieczona majątkowo przez W. w C.. Powód pozyskiwał klienta zainteresowanego leasingiem, (...) S.A. zawierał umowy leasingu, wówczas gdy wierzytelności z tych umów wykupi pozwany bank, z kolei pozwany miał wykupić wierzytelności leasingowe pod warunkiem zabezpieczenia ich spłaty przez powoda, w szczególności gwarancją bankową lub innymi zabezpieczeniami majątkowymi uzgodnionymi z pozwanym.

W oparciu o powyższe (...) zawarł z (...) Spółką z o.o. w M. dwie umowy leasingu:

1. umowę leasingu nieruchomości nr (...) z dnia 6 maja 2011 r., z której wierzytelności zostały nabyte przez pozwanego na podstawie umowy wykupu wierzytelności leasingowych nr (...) z dnia 9 maja 2011 r. i zabezpieczone gwarancją bankową nr (...) udzieloną przez powoda w dniu 10 maja 2011 r.
2. umowę leasingu linii produkcyjnej brykietu nr (...) z dnia 12 maja 2011 r., z której wierzytelności zostały nabyte przez pozwanego na podstawie umowy wykupu wierzytelności leasingowej nr (...) z dnia 17 maja 2011 r. i zabezpieczone gwarancją bankową nr (...) udzieloną przez powoda w dniu 17 maja 2011 r.

Po upływie około roku od zawarcia umów leasingu (...) Spółka z o.o. zaprzestała wywiązywać się z płatności rat leasingowych, skutkiem czego w maju 2012 r. (...) S.A. wystąpił z wnioskiem o restrukturyzację umów leasingu polegającą na zmianie harmonogramu spłat rat leasingowych, na którą powód udzielił zgody. Restrukturyzacja nie odniosła spodziewanych skutków, co doprowadziło do wypowiedzenia przez (...) S.A. umów leasingu pismami z dnia 1 października 2012 r. Informacja o wypowiedzeniu została wysłana drogą mailową do powoda w dniu 3.10.2012 r.

Pozwany wskazał, iż niewywiązanie się przez (...) Spółkę z o.o. z płatności z tytułu rat leasingowych skutkowało powstaniem wymagalnej wierzytelności pozwanego, której wysokość i wymagalność zostały stwierdzone wyciągami z ksiąg banku oraz rozwiązaniem umów leasingowych. Spełnione więc zostały przesłanki do żądania wypłaty z gwarancji. Tym bardziej, że powód wiedział jaka jest sytuacja finansowa spółki i z pewnością liczył się z koniecznością realizacji gwarancji.

Wierzytelności z tytułu przedmiotowych umów leasingowych jako wymagalne zostały przekazane do (...) Banku (...) S.A.

Pismami z dnia 4 marca 2013 r. pozwany wezwał powoda do wypłaty z gwarancji numer (...) oraz numer (...), dołączając do wezwań wyciągi z ksiąg banku z dnia 4 marca 2013 r. oraz wypowiedzenia umów leasingu z dnia

01.10.2012 r. W odpowiedzi powód w pismach z dnia 22 marca 2013 r. odmówił wypłaty z tego względu, iż wezwanie do zapłaty podpisały osoby, z których tylko jedna była uprawniona do reprezentacji pozwanego. Nadto, zdaniem powoda, nie udokumentowano opóźnienia w spłacie rat leasingowych o 3 miesiące oraz podpisy na wezwaniu nie były potwierdzone przez bank prowadzący rachunek beneficjenta.

Następnie, pozwany wezwaniem z dnia 26 kwietnia 2013 r. ponownie wezwał powoda do realizacji gwarancji, załączając zaktualizowane wyciągi z ksiąg banku z dnia 26 kwietnia 2013 r. oraz wypowiedzenia umów leasingowych z 1.10.2012 r. Pomimo tych wezwań powód nie wykonał swojego zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji.

Pozwany zaprzeczył, aby wezwania do zapłaty z gwarancji nie spełniały warunków formalnych. Wezwania były zgodne z treścią udzielonych gwarancji, a odmowa wypłaty była spowodowana brakiem adekwatnego do kwot gwarancji zabezpieczenia tych gwarancji oraz faktem ogłoszenia w dniu 04.10.2012 r. upadłości (...) Spółki z o.o.

Ponadto, pozwany podniósł, iż wezwania do zapłaty z gwarancji zostały podpisane przez dwóch ówczesnych członków zarządu pozwanego, tj. prezesa zarządu T. M. i wiceprezesa K. K. (1). Osoby te figurowały w KRS jako członkowie zarządu pozwanego, a powód jako bank zrzeszony z pozwanym doskonale znał skład osobowy zarządu pozwanego. Zawarta w treści gwarancji nr (...) klauzula identyfikacyjna, tj. potwierdzenie banku prowadzącego rachunek beneficjenta, iż osoby podpisane na żądaniu zapłaty są umocowane do składania oświadczeń woli w imieniu beneficjenta jest niewykonalna z tego względu, iż rachunki bieżące banków są prowadzone przez NBP, a nie przez bank, co czyni niemożliwym potwierdzenia podpisów na wezwaniu do zapłaty (NBP nie jest bankiem w rozumieniu ustawy Prawo bankowe).

W dniu 3 marca 2013 r. rachunek bankowy pozwanego był prowadzony przez NBP na podstawie umowy rachunku bankowego oraz obowiązującej uchwały nr 14/2000 z dnia 31.03.2000 r.

Zdaniem pozwanego dołączone do wezwań dokumenty czyniły zadość wymogom wskazanym w gwarancji. Powód wyraźnie stwierdził w nich, że opóźnienie w spłacie rat leasingowych przekracza 3 miesiące, dokumentując to wyciągami z ksiąg banku oraz wypowiedzeniami umów leasingu. Pozwany zaprzeczył, aby gwarancje wymagały dołączenia do wezwania do zapłaty dowodu doręczenia oświadczenia o rozwiązaniu umów leasingowych adresatowi, czy dowodu nadania lub odbioru wypowiedzeń. Pozwany przy tym zaznaczył, że złożone oświadczenia były zgodne z wymogami obu gwarancji i zawartymi umowami leasingowymi. Zostały podpisane przez osoby uprawnione na dzień 01.10.2012 r. do składania oświadczeń woli w imieniu (...) S.A., tj. wiceprezesa zarządu B. Z. i prokurenta R. D..

Pozwany podniósł, iż pomimo wezwań do realizacji gwarancji oraz ponad 2-letniego oczekiwania na jej realizację powód nie dokonał zapłaty. Zatem przysługująca mu w stosunku do powoda wierzytelność z tytułu ww. gwarancji bankowych stała się wierzytelnością wymagalną.

Przedmiotowe gwarancje nie określały konkretnego terminu do którego gwarant miał wykonać zobowiązanie, z zatem wymagalność należało ustalić na podstawie art. 455 k.c. I tak, pierwsze wezwanie z dnia 04.03.2013 r. dotarło do powoda dnia 22.03.2013 r., a ostatnie wezwanie do zapłaty dotarło dnia 21.11.2014 r. Wobec powyższych ustaleń wierzytelność z dwóch gwarancji bankowych stała się wymagalna od dnia 22.03.2013 r.

Pozwany wskazał, iż od dnia 02.09.2013 r. prowadził rachunek bieżący powoda w oparciu o umowę rachunku rozliczeniowego bieżącego w złotych. W oparciu o tę umowę był dłużnikiem powoda z tytułu wierzytelności z rachunku bankowego o wypłatę środków. Obie wierzytelności są zatem wymagalne, jednorodnjajowe i mogą być dochodzone przed sądem.

Zatem wobec braku zapłaty przez powoda pozwany skorzystał z ustawowej instytucji potrącenia. W tym celu dokonał w dniach 9.04.2015 r., 08.04.2015 r. i 13.04.2015 r. trzech potrąceń swojej wierzytelności z tytułu dwóch gwarancji bankowych z wierzytelnością powoda z tytułu rachunku bankowego. Wierzytelność o wypłatę środków z rachunku bankowego powoda powstała z chwilą uznania rachunku kwotą tych środków, a zakaz potrącania przez bank swojej wierzytelności z wierzytelnością z rachunku bankowego nie odnosi się do wierzytelności z rachunku bankowego

bieżącego, gdyż są wymagalne w każdym momencie od chwili, gdy zostaną zaksięgowane na rachunku. Przepisy ustawy Prawo bankowe nie wyłączają prawa potrącenia z wierzytelnością z rachunku bankowego. Tego rodzaju zastrzeżenie może wynikać wprost z umowy czy innego aktu prawnego obowiązującego dane strony.

Zdaniem pozwanego, przepis § 21 ust. 4 Regulaminu otwierania i prowadzenia rachunków rozliczeniowych bieżących i pomocniczych w złotych dla Banków Spółdzielczych zrzeszonych i współpracujących z Bankiem (...) S.A. nie wyłącza prawa potrącenia z art. 498 k.c. Wyłączenie potrącenia powinno wynikać wprost z umowy stron. Nie można tego wyłączenia domniemywać.

Sąd poczynił następujące ustalenia faktyczne:

Powód - W. w C. został zarejestrowany w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego dnia 4 czerwca 2001 r. Prezesem jego zarządu został J. D. (1), a wiceprezesami zarządu zostali A. K. (1) oraz J. P.. Do składania oświadczeń woli ich imieniu W. upoważnieni zostali dwaj członkowie zarządu lub członek zarządu i pełnomocnik lub dwóch pełnomocników ustanowionych bezpośrednio przez zarząd.

- **dowód:** odpis z KRS k. 19-26.

Pozwany - Bank (...) SA z siedzibą w W. został zarejestrowany w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego dnia 10 grudnia 2001 r. Do dnia 27 marca 2002 r. występował w obrocie pod nazwą (...) Bank (...) SA.

Zasady składania oświadczeń woli w imieniu Banku zostały uregulowane w sposób następujący:

- w okresie od 10.12.2001 r. do 21.07.2002 r. do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu Banku koniecznym było współdziałanie łącznie:

- dwóch członków zarządu,
- jednego członka zarządu i prokurenta,
- dwóch prokurentów,
- jednego członka zarządu i pełnomocnika,
- jednego prokurenta i jednego pełnomocnika,
- dwóch pełnomocników działających w zakresie udzielonego im pełnomocnictwa.

- w okresie od 22.07. 2002 r. do 26.08.2008 r. do składania oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku upoważnieni byli dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem; do wykonywania czynności majątkowych banku w zakresie działalności jednostek organizacyjnych, zarząd mógł ustanowić pełnomocników działających samodzielnie lub z drugą upoważnioną osobą w granicach udzielonych im pełnomocnictw; pełnomocnictwo do wykonywania czynności określonego rodzaju lub określonej czynności mogło być udzielane również jednej osobie.

- w okresie od 27.08.2008 do 8.11.2009 r. do składania oświadczeń woli w imieniu banku upoważnieni byli łącznie:

- dwaj członkowie zarządu,
- jeden członek zarządu z prokurentem lub z pełnomocnikiem działającym w granicach udzielonego pełnomocnictwa,
- do wykonywania czynności określonego rodzaju lub czynności szczególnych zarząd mógł ustanowić pełnomocników działających w granicach udzielonych im pełnomocnictw samodzielnie lub łącznie z członkiem zarządu, prokurentem lub innym pełnomocnikiem.

- w okresie od 9.11.2009 r. do 15.11.2009 r. do składania oświadczeń woli w imieniu banku upoważnieni byli łącznie:

- dwaj członkowie zarządu,
- jeden członek zarządu;
- pełnomocnicy ustanowieni przez zarząd działający samodzielnie albo łącznie z członkiem zarządu albo z innym pełnomocnikiem.

- w okresie od 16.11.2009 r. do składania oświadczeń woli w imieniu banku upoważnieni są łącznie:

- dwaj członkowie zarządu,
- jeden członek zarządu łącznie z prokurentem;
- pełnomocnicy ustanowieni przez zarząd działający w granicach udzielonego im pełnomocnictwa samodzielnie albo łącznie z członkiem zarządu albo z innym pełnomocnikiem.

Według stanu na dzień 4 marca 2013 r. oraz 26 kwietnia 2013 r. prezesem zarządu Banku (...) SA był T. M., a funkcję wiceprezesów zarządu pełnili: A. T., P. P., A. K. (2) i K. K. (1).

- **dowód:** odpis KRS k. 27-45, 64-76, 95- 103, 171-186.

Dnia 26 marca 2002 w L. pomiędzy Bankiem (...) SA w W. - jako Bankiem (...) a B. w C. – jako Bankiem (...) została zawarta Umowa Zrzeszenia, na podstawie której Bank (...) został akcjonariuszem Banku (...). W umowie tej Bank (...) zobowiązał się do m.in. prowadzenia rachunków bankowych Banku (...), na których Zrzeszony Bank miał utrzymywać rezerwy obowiązkowe oraz przeprowadzać za ich pośrednictwem rozliczenia pieniężne. Natomiast Bank (...) zobowiązał się do m.in. posiadania w Banku (...) rachunku bieżącego na zasadach zawartych w umowie rachunku bankowego oraz przeprowadzania rozliczeń za pośrednictwem Banku (...). Zasady finansowe funkcjonowania Zrzeszenia określał Regulamin Finansowy Zrzeszenia.

Umowa została zawarta na czas nieokreślony.

Strony zawarły dziesięć aneksów do ww. Umowy Zrzeszenia.

- **dowód:** Umowa zrzeszenia wraz z załącznikami k. 274-324,

Aneksy k. 259-273.

(...) SA z siedzibą w W. została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego dnia 25.10.2010 r.

Do składania oświadczeń woli w imieniu Spółki – w przypadku zarządu wieloosobowego - upoważnieni zostali prezes zarządu jednoosobowo, dwaj członkowie zarządu działający łącznie lub członek zarządu łącznie z prokurentem.

W okresie od 25.10.2010 r. do 13.12.2013 r. funkcję prezesa zarządu Spółki pełnił C. K., a od 14.12.2013 r. do 3.03.2015 r. funkcję prezesa zarządu pełniła M. B.. Od 4.03.2015 r. do chwili obecnej prezesem zarządu Spółki jest S. S..

W okresie od 21.10.2010 r. do 8.10.2012 r. wiceprezesem zarządu był A. S., a w okresie od 20.08.2012 r. do 14.12.2013 r. wiceprezesem zarządu Spółki była również B. Z..

Funkcję prokurentów Spółki pełnili/pełnią:

- B. Z. w okresie od 18.04.2011 r. do 19.08.2012 r.

- E. S. w okresie od 20.08.2012 r. do 22.05.2014 r.

- R. D. w okresie od 20.08.2012 r.
- A. Z. w okresie od 20.08.2012 r. do 22.05.2014 r.,
- K. L. w okresie od 05.08.2013 r. do 11.12.2014 r.,
- P. J. w okresie od 16.02.2015 r.
- S. W. w okresie od 16.02.2015 r.
- **dowód:** odpis KRS k. 77-81, 200-203.

(...) SA k. 189- 200.

Dnia 6 maja 2011 r. W. w C. - zwany w umowie Bankiem oraz (...) SA w W. - zwana w umowie Spółką, zawarły Umowę o współpracy, której przedmiotem było określenie warunków i zasad współpracy oraz obowiązków stron w zakresie akwizycji przez Bank klientów zainteresowanych produktami Spółki.

W niniejszej Umowie Bank wyraził wolę:

- podejmowania czynności akwizycyjnych na rzecz Spółki, polegających na pozyskiwaniu na rzecz Spółki przedsiębiorców lub innych podmiotów będących klientami Banku (Klient) zainteresowanych finansowaniem w formie leasingu oferowanego przez Spółkę (Produkt);
- informowanie i oferowania Produktów w sieci swoich placówek na zasadach określonych Umową;
- przedstawiania informacji o Spółce i oferowanych przez nią Produktach, w szczególności poprzez informowanie o ofercie Spółki swoich Klientów zainteresowanych leasingiem w rozmowach bezpośrednich, zamieszczania w placówkach Banku materiałów informacyjno - promocyjnych dotyczących oferty Spółki oraz poprzez zamieszczanie na swojej stronie internetowej informacji o ofercie i działalności Spółki.

Z tytułu wykonywania czynności akwizycyjnych przyznano Bankowi prawo do wynagrodzenia, którego zasady oraz terminy płatności strony ustalić miały w odrębnej umowie.

Umawiające się strony postanowiły, że w przypadku ustanowienia przez Bank na rzecz Banku (...) SA, na podstawie odrębnie zawartej umowy, zabezpieczenia majątkowego spłaty wierzytelności wynikających z umowy leasingu zawartej z Klientem, Spółka ustanowi zabezpieczenie majątkowe dla Banku dla roszczeń regresowych Banku wobec tego Klienta, na przedmiocie lub przedmiotach tej umowy leasingu, w formie przewłaszczenia – w odniesieniu do rzeczy ruchomych bądź w formie hipoteki – w przypadku nieruchomości. Ustanowienie zabezpieczenia dla Banku nastąpić miało po nabyciu przedmiotu lub przedmiotów umowy leasingu przez Spółkę, o czym Spółka zobowiązała się niezwłocznie powiadomić Bank.

Umowa została zawarta na czas nieokreślony, z zastrzeżeniem dla każdej ze stron prawa do rozwiązania jej z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego. Dla wypowiedzenia umowy zastrzeżono formę pisemną pod rygorem nieważności.

- **dowód:** Umowa o współpracy k. 46-48.

Dnia 4 maja 2011 r. Bank (...) SA w W. – zwany Bankiem zawarł ze (...) B. w C.- zwanym Bankiem (...), Umowę ramową ustanowienia zabezpieczeń majątkowych.

Na wstępie Umowy strony wskazały, iż Bank (...) podejmuje, na podstawie odrębnie zawartej umowy, działania akwizycyjne na rzecz Spółki (...) SA w W. polegające na pozyskiwaniu dla Spółki klientów Banku (...) zainteresowanych produktami leasingowym Spółki, Spółka z kolei zamierza zawierać umowy leasingu z tymi Klientami, a Bank jest

zainteresowany, w ramach świadczenia usług finansowych na rzecz Spółki, na zasadach określonych w odrębnej umowie zawartej ze Spółką, nabywaniem wierzytelności leasingowych wynikających z zawartych umów leasingu z Klientami, jeżeli zapłata określonej wierzytelności przez danego Klienta zostanie odrębnie zabezpieczona majątkowo przez Bank (...).

Wobec powyższego strony postanowiły uregulować zasady współpracy w zakresie ustanawiania przez Bank (...) zabezpieczeń majątkowych spłaty wierzytelności. W szczególności przedmiotem Umowy było określenie warunków i zasad współpracy oraz obowiązków stron w zakresie odpłatnego ustanowienia przez Bank (...) na rzecz Banku zabezpieczeń majątkowych dla realizacji przez Klientów spłaty wierzytelności, które zostać miały następnie objęte wykupem przez Bank.

Na podstawie umowy Bank (...) zobowiązał się udzielać na rzecz Banku zabezpieczeń majątkowych w formie gwarancji bankowych, lub innych uzgodnionych z Bankiem, spłaty przez Klientów wierzytelności, które miały być objęte wykupem przez Bank. (Zabezpieczenie). Ustanowienie Zabezpieczenia przez Bank (...) miało następować na pisemny wniosek Banku, którego wzór stanowił załącznik nr 2 do Umowy wraz z projektem umowy leasingu. Po otrzymaniu wniosku przez Bank (...) i na podstawie informacji zawartych we wniosku Bank (...) zobowiązał się do:

- zawarcia z Klientem, w terminie dłuższym niż 7 dni roboczych od daty otrzymania wniosku przez Bank (...), umowy zlecenia udzielenia Zabezpieczenia, której wzór stanowi załącznik nr 3 do Umowy;
- wystawienia dla Banku, na podstawie umowy zlecenia i przekazania Bankowi, w terminie nie dłuższym niż 10 dni roboczych od daty zawarcia umowy zlecenia, promesy udzielenia Zabezpieczenia, której wzór stanowił załącznik nr 4 do Umowy;
- ustanowienia Zabezpieczenia i przekazania Bankowi podpisanego dokumentu gwarancji, w terminie nie dłuższym niż 4 dni robocze od chwili poinformowaniem, poprzez przedłożenie Bankowi (...) przez Spółkę lub Bank jednego egzemplarza podpisanej umowy leasingu i dokonaniu wykupu wierzytelności wynikającej z tej umowy leasingu.

Strony ustaliły, że roszczenie regresowe Banku (...) wobec Klienta, wynikające z dokonania spłaty danej Wierzytelności na rzecz Banku z ustanowionego zabezpieczenia, zostaną każdorazowo zabezpieczone przez Spółkę na przedmiotach umowy leasingu, w formie przewłaszczenia – w odniesieniu do rzeczy ruchomych bądź w formie hipoteki – w przypadku nieruchomości. Ustanowienie Zabezpieczenia Banku (...) nastąpić miało po nabyciu przedmiotu lub przedmiotów umowy leasingu przez Spółkę, o czym Spółka zobowiązała się niezwłocznie powiadomić Bank (...).

Umowa niniejsza została zawarta na czas nieokreślony, z zastrzeżeniem dla każdej ze stron prawa do jej rozwiązania za wypowiedzeniem z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego. Wypowiedzenie umowy wymagało formy pisemnej pod rygorem nieważności.

- **dowód:** Umowa ramowa ustanawiania zabezpieczeń majątkowych k. 49-51.

W piśmie z dnia 5 maja 2011 r. Bank (...) - w nawiązaniu do wniosku firmy (...) SA w W. z dnia 25.03.2011 r. w sprawie wykupu wierzytelności leasingowych należnych od firmy (...) Spółki z o.o. z siedzibą w M. nr (...) (zleceniodawca) z tytułu umów leasingu zwrotnego nieruchomości zabudowanej położonej miejscowości M. nr (...) i linii technologicznej do produkcji brykietu oraz zgodnie z § 2 ust. 3 Umowy ramowej ustanowienia zabezpieczeń majątkowych z dnia 4 maja 2011 r. - wystąpił do W. w C. z prośbą o wystawienie na rzecz Banku (...) SA w W. Oddziału (...) w L. (beneficjenta gwarancji bankowej) dwóch promes udzielenia gwarancji bankowych, a w dalszej kolejności bezwarunkowych i nieodwołalnych gwarancji bankowych na następujących warunkach:

1. (...) Spółka z o.o. z siedzibą w miejscowości M. nr (...),
  - a. kwota gwarancji – 1 495 000 zł,

- b. okres gwarancji – do 30 czerwca 2021 r.,
  - c. umowa leasingu numer (...) dotycząca nieruchomości położonej w miejscowości M. nr (...),
  - d. umowa wykupu wierzytelności leasingowych numer (...) zawarta pomiędzy Bankiem (...) SA w W. Oddział (...) w (...) SA w W.,
  - e. dokument do wypłaty środków z gwarancji na rzecz beneficjenta (Banku (...) SA) - pisemne żądanie zapłaty kwoty wysłane przez beneficjenta gwarancji bankowej;
2. (...) Spółka z o.o. z siedzibą w miejscowości M. nr (...),
- a. kwota gwarancji – 735 00 zł,
  - b. okres obowiązywania gwarancji – do 31 sierpnia 2016 r.,
  - c. umowa leasingu nr (...) dotycząca linii technologicznej do produkcji brykietu usytuowanej w miejscowości M. nr (...),
  - d. umowa wykupu wierzytelności leasingowych numer (...) zawarta pomiędzy Bankiem (...) SA w W. Oddział (...) w (...) SA w W.,
  - e. dokument do wypłaty środków z gwarancji na rzecz beneficjenta (Bank (...) SA) - pisemne żądanie zapłaty kwoty wysłane przez beneficjenta gwarancji bankowej.

- **dowód:** wezwanie k. 52.

W piśmie z dnia 9 maja 2011 r. Bank (...) w L. – w ślad za wnioskiem z dnia 5 maja 2011 r. w sprawie wystawienia 2 promes udzielenia gwarancji bankowych, a w dalszej kolejności gwarancji bankowych – skorygował kwotę gwarancji bankowej wskazanej w punkcie 1 ww. pisma z kwoty 1 495 000 zł na kwotę 1 210 000 zł – w sprawie leasingu nieruchomości położonej w miejscowości M. nr (...).

- **dowód:** pismo Banku (...) k. 53.

Dnia 6 maja 2011 r. (...) SA w W. – jako Finansujący zawarł z (...) Spółką z o.o. w M. – jako Korzystającym umowę leasingu nieruchomości położonej w M. nr (...) na działce nr (...) o powierzchni 1,2072 ha, obręb M., wpisanej do księgi wieczystej KW (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Tomaszowie Lubelskim, zabudowanej budynkiem produkcyjnym jednokondygnacyjnym oraz budynkiem magazynowym jednokondygnacyjnym. Przedmiot Leasingu został oddany Korzystającym do odpłatnego używania i pobierania pożytków na czas oznaczony wynoszący 120 miesięcy. Termin płatności pierwszej opłaty okresowej został wyznaczony na dzień 28 maja 2011 r., a termin zapłaty ostatniej 120 opłaty okresowej – na dzień 28 kwietnia 2021 r.

- **dowód:** Umowa leasingu nieruchomości wraz z załącznikami k. 246-258.

Dnia 9 maja 2011 r. Bank (...) SA w W. – jako Usługodawca zawarł z (...) SA w W. – jako Usługobiorcą Umowę wykupu wierzytelności leasingowych (netto) nr (...), której przedmiotem było świadczenie usług polegających na wykupie przez Usługodawcę zdefiniowanych w § 2 Wierzytelności Leasingowych przysługujących Usługobiorcy bez prawa regresu wobec Usługobiorcy.

W § 2 umowy Usługobiorca oświadczył, iż na dzień 10 maja 2011 r. przysługują mu wobec firmy (...) Spółki z o.o. z siedzibą w M. wierzytelności o zapłatę wynagrodzenia z tytułu umowy leasingu nr (...) z dnia 6.05.2011 r. płatnego w ratach jako opłaty okresowe netto, w łącznej kwocie 1 632 960 zł.

Umawiające się strony postanowiły, że z dniem zawarcia niniejszej Umowy Wierzytelności Leasingowe są przelewane w rozumieniu art. 509 i n. kodeksu cywilnego i na zasadach określonych w umowie przez Usługobiorcę na rzecz Usługodawcy, a wraz z przelanymi Wierzytelnościami Leasingowymi na Usługodawcy przechodzą wszelkie związane z nimi prawa, w szczególności roszczenia o odsetki. Nadto na podstawie niniejszej umowy Usługodawca nabył Wierzytelności Leasingowe we własnym imieniu i na swoją rzecz oraz ryzyko, bez prawa regresu w stosunku do Usługobiorcy lub z tytułu opóźnień lub braku zapłaty Wierzytelności Leasingowych przez Korzystającego, a także bez jakichkolwiek innych roszczeń wobec Usługobiorcy z tytułu niewypłacalności Korzystającego.

- **dowód:** Umowa wykupu wierzytelności k. 243-245.

Na podstawie Umowy zlecenia udzielenia gwarancji bankowej zawartej dnia 10 maja 2011 r. W. w C. zobowiązał się, działając na zlecenie (...) Spółki z o.o. w M. (...) – jako Zlecającego, do udzielenia na rzecz Banku (...) SA z siedzibą w W. – jako Beneficjenta gwarancji bankowej na zabezpieczenie spłaty zobowiązań Zlecającego wynikających z umowy leasingu nr (...) zawartej dnia 6 maja 2011 r. przez Zlecającego z (...) SA w W. do kwoty 1 210 000 zł, z terminem ważności do 30 czerwca 2021r.

Gwarancja miała być wydana i doręczona Beneficjentowi w terminie 4 dni roboczych po otrzymaniu przez Bank pisemnego zawiadomienia od Beneficjenta lub od (...) o zawarciu pomiędzy Zlecającym a (...) umowy leasingu nieruchomości, której przedmiotem będzie nieruchomość położona w miejscowości M. (...), na warunkach określonych w załączniku nr 1 do niniejszej umowy oraz nabycie przez Beneficjenta od (...) wierzytelności pieniężnych wynikających z umowy leasingu.

Zlecający wyraził zgodę, aby wszelkie wypłaty, których Bank dokona na rzecz Beneficjenta w związku z Gwarancją oraz związane z tym koszty zostały zwrócone Bankowi z rachunku (...) nr (...) prowadzonego w Banku, bez odrębnej dyspozycji ze strony Zlecającego. W tym celu Zlecający upoważnił Bank do pobrania środków na pokrycie ww. wypłat, jak również odsetek karnych z tytułu jakichkolwiek opóźnień w zwrocie Bankowi ww. wypłat. Prawne zabezpieczenie wierzytelności Banku wobec Zlecającego stanowiła hipoteka do kwoty 2 541 500 zł ustanowiona przez (...) na przedmiocie leasingu wynikającym z umowy leasingu. Dodatkowymi zabezpieczeniami wierzytelności Banku wobec Zlecającego były:

- weksel in blanco Spółki (...),
- poręczenie wekslowe H. i B. małż. K. oraz A. i M. małż. Sowa;
- hipoteka do kwoty 500 000 zł na nieruchomości opisanej w KW nr (...) wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości;
- cesja wierzytelności handlowych od (...) Spółki z o.o. w (...) Spółki z o.o. w G.;
- pełnomocnictwo do rachunku bieżącego (...) w Banku (...) w C..

W umowie tej Zlecający zobowiązał się do niezwłocznego informowania Banku o decyzjach lub faktach mających wpływ na jego sytuację ekonomiczną i finansową, a w szczególności o kredytach zaciągniętych w innych bankach, udzielonych poręczeniach, o ustanowieniu zabezpieczenia na mieniu.

- **dowód:** Umowa zlecenia udzielenia gwarancji bankowej k. 54-56.

Dnia 20 maja 2011 r. (...) SA w W. – jako Finansujący zawarł z (...) Spółką z o.o. w M. – jako Korzystającym Umowę leasingu nr (...), której przedmiotem była linia produkcyjna brykietu posadowiona w M.. Umowa została zawarta na okres liczony od dnia jej zawarcia do upływu terminu płatności Oplaty Końcowej, a ilość Oplat okresowych ustalono na 60. Termin płatności pierwszej oplaty okresowej przypadał na dzień 28.06.2011 r., a termin płatności Oplaty końcowej – na dzień 28.06.2016 r.

- **dowód:** umowa leasingu wraz z załącznikami k. 236-241v.

Na podstawie Umowy zlecenia udzielenia gwarancji bankowej zawartej dnia 17 maja 2011 r. W. w C. zobowiązał się, działając na zlecenie (...) Spółki z o.o. w M. (...) – jako Zlecającego, do udzielenia na rzecz Banku (...) SA z siedzibą w W. – jako Beneficjenta, gwarancji bankowej na zabezpieczenie spłaty zobowiązań Zlecającego wynikających z umowy leasingu nr (...) zawartej dnia 12 maja 2011 r. przez Zlecającego z (...) SA w W. do kwoty 735 000 zł, z terminem ważności do 31 sierpnia 2016 r.

Gwarancja miała być wydana i doręczona Beneficjentowi w terminie 4 dni roboczych po otrzymaniu przez Bank pisemnego zawiadomienia od Beneficjenta lub od (...) o zawarciu pomiędzy Zlecającym a (...) Leasingu umowy leasingu, której przedmiotem będzie linia produkcyjna brykiety posadowiona w miejscowości M. (...), na warunkach określonych w załączniku nr 1 do niniejszej umowy oraz nabycie przez Beneficjenta od (...) wierzytelności pieniężnych wynikających z umowy leasingu.

Zlecający wyraził zgodę, aby wszelkie wypłaty, których Bank dokona na rzecz Beneficjenta w związku z Gwarancją oraz związane z tym koszty zostały zwrócone Bankowi z rachunku (...) nr (...) prowadzonego w Banku, bez odrębnej dyspozycji ze strony Zlecającego. W tym celu Zlecający upoważnił Bank do pobrania środków na pokrycie ww. wypłat, jak również odsetek karnych z tytułu jakichkolwiek opóźnień w zwrocie Bankowi ww. wypłat. Prawne zabezpieczenie wierzytelności Banku wobec Zlecającego stanowiło przeniesienie na Bank prawa własności (przewłaszczenie) rzeczy zgodnie z Umową nr (...) z dnia 12.05.2011 r. zawartej pomiędzy Bankiem a (...) SA w W.. Dodatkowymi zabezpieczeniami wierzytelności Banku wobec Zlecającego były:

- weksel in blanco Spółki (...),

- poręczenie wekslowe H. i B. małż. K. oraz A. i M. małż. Sowa;

- hipoteka do kwoty 500 000 zł na nieruchomości opisanej w KW nr (...) wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości;

- pełnomocnictwo do rachunku bieżącego (...) w Banku (...) w C..

W umowie tej Zlecający zobowiązał się do niezwłocznego informowania Banku o decyzjach lub faktach mających wpływ na jego sytuację ekonomiczną i finansową, a w szczególności o kredytach zaciągniętych w innych bankach, udzielonych poręczeniach, o ustanowieniu zabezpieczenia na mieniu.

- **dowód:** Umowa zlecenia udzielenia gwarancji bankowej k. 57-58.

Dnia 10 maja 2011 r. W. w C. jako Gwarant, działając na zlecenie (...) Spółki z o.o. w M. (...), wystawił - tytułem zabezpieczenia spłaty zobowiązań wynikających z umowy leasingu nieruchomości położonej miejscowości M. (...) nr (...) z dnia 6.05.2011 r. w wysokości 1 110 000 zł – gwarancję bankową nr (...), w której zobowiązał się nieodwołalnie i bezwarunkowo do zapłacenia Bankowi (...) w L. kwoty do wysokości 1 210 000 zł obejmującej także odsetki i prowizję z tytułu umowy leasingu, na pierwsze pisemne żądanie zapłaty Beneficjenta, zawierające oświadczenie, że (...) Spółka z o.o. w M. (...), nie spłaciła w terminie określonym w umowie leasingu nr (...) z dnia 6.05.2011 r. zawartej pomiędzy (...) SA a (...) Spółką z o.o. jakichkolwiek kwoty będącej przedmiotem niniejszej gwarancji oraz po spełnieniu przez Beneficjenta gwarancji następujących warunków zapłaty:

1. udokumentowania opóźnienia o 3 miesiące w zapłacie leasingowych opłat okresowych przez (...) Spółkę z o.o.,

2. oświadczenia o rozwiązaniu umowy,

stwierdzonych następującymi dokumentami:

1. wyciągiem z ksiąg banku, podpisanym przez osoby umocowane do zaciągania zobowiązań, stwierdzającym kwotę wymagalnych należności,
2. oświadczeniem o rozwiązaniu umowy leasingu podpisanym przez osoby umocowane do zaciągania zobowiązań w imieniu (...) SA,
3. potwierdzeniem banku prowadzącego rachunek Beneficjenta w niniejszej gwarancji, iż osoby podpisane na żądaniu zapłaty są umocowane do składania oświadczeń woli w imieniu Beneficjenta.

Niniejsza gwarancja weszła w życie z datą jej wystawienia i była ważna do dnia 30 czerwca 2021 r. Gwarant zastrzegł, iż każda zmiana warunków umowy leasingu nr (...) z dnia 6.05.2011 r. wymaga jego akceptacji. Nadto, zastrzegł, iż przeniesienie praw z gwarancji przez Bank (...) w L. może nastąpić tylko łącznie z przeniesieniem zabezpieczonej wierzytelności.

- **dowód:** Gwarancja Bankowa nr (...) k. 59.

Dnia 17 maja 2011 r. W. w C. jako Gwarant, działając na zlecenie (...) Spółki z o.o. w M. (...), wystawił - tytułem zabezpieczenia spłaty zobowiązań wynikających z umowy leasingu linii produkcyjnej brykiety posadowionej w miejscowości M. (...) nr (...) z dnia 12.05.2011 r. w wysokości 666 400 zł - gwarancję bankową nr (...), w której zobowiązał się nieodwołalnie i bezwarunkowo do zapłacenia Bankowi (...) w L. kwoty do wysokości 735000 zł obejmującej także odsetki i prowizje z tytułu umowy leasingu, na pierwsze pisemne żądanie zapłaty Beneficjenta, zawierające oświadczenie, że (...) Spółka z o.o. w M. (...), nie spłacił w terminie określonym w umowie leasingu nr (...) z dnia 12.05.2011 r. zawartej pomiędzy (...) SA a (...) Spółką z o.o. jakichkolwiek kwoty będącej przedmiotem niniejszej gwarancji oraz po spełnieniu przez Beneficjenta gwarancji następujących warunków zapłaty:

1. udokumentowania opóźnienia o 3 miesiące w zapłacie leasingowych opłat okresowych przez (...) Spółkę z o.o.,
2. oświadczenia o wypowiedzeniu/rozwiązaniu umowy leasingu,

stwierdzonych następującymi dokumentami:

1. wyciągiem z ksiąg banku, podpisanym przez osoby umocowane do zaciągania zobowiązań, stwierdzającym kwotę wymagalnych należności,
2. oświadczeniem o wypowiedzeniu/rozwiązaniu umowy leasingu podpisanym przez osoby umocowane do zaciągania zobowiązań w imieniu (...) SA,

Niniejsza gwarancja weszła w życie z datą jej wystawienia i była ważna do dnia 31 sierpnia 2016 r. Gwarant zastrzegł, iż każda zmiana warunków umowy leasingu nr (...) z dnia 6.05.2011 r. wymaga jego akceptacji. Nadto, zastrzegł, iż przeniesienie praw z gwarancji przez Bank (...) w L. może nastąpić tylko łącznie z przeniesieniem zabezpieczonej wierzytelności.

- **dowód:** Gwarancja Bankowa nr (...) k. 60.

Dnia 17 maja 2011 r. Bank (...) SA w W. – jako Usługodawca zawarła z (...) SA w W. – jako Usługobiorcą Umowę wykupu wierzytelności leasingowych (brutto) nr (...), której przedmiotem było świadczenie usług polegających na wykupie przez Usługodawcę, zdefiniowanych w § 2 Wierzytelności Leasingowych przysługujących Usługobiorcy, bez prawa regresu wobec Usługobiorcy.

W § 2 umowy Usługobiorca oświadczył, iż na dzień 17 maja 2011 r. przysługują mu wobec firmy (...) Spółki z o.o. w M. wierzytelności o zapłatę wynagrodzenia z tytułu umowy leasingu nr (...) z dnia 12.05.2011 r. płatnego w ratach jako opłaty okresowe oraz zapłaty opłaty końcowej przedmiotu leasingu, w łącznej kwocie 845 153,35 zł.

Umawiające się strony postanowiły, że z dniem zawarcia niniejszej Umowy Wierzytelności Leasingowe są przelewane w rozumieniu art. 509 i n. kodeksu cywilnego i na zasadach określonych w umowie przez Usługobiorcę na rzecz Usługodawcy. Wraz z przelanymi Wierzytelnościami Leasingowymi na Usługodawcę przejść miały wszelkie związane z nimi prawa, w szczególności roszczenia o odsetki. Nadto, na podstawie niniejszej umowy Usługodawca nabył Wierzytelności Leasingowe we własnym imieniu i na swoją rzecz oraz ryzyko, bez prawa regresu w stosunku do Usługobiorcy lub z tytułu opóźnień lub braku zapłaty Wierzytelności Leasingowych przez Korzystającego, a także bez jakichkolwiek innych roszczeń wobec Usługobiorcy z tytułu niewypłacalności Korzystającego.

- **dowód:** Umowa wykupu wierzytelności k. 233-235.

W piśmie z dnia 4 kwietnia 2012 r. W. w C. poinformował (...) SA, że wyraża zgodę na zmianę harmonogramu spłat umów leasingu nr (...) udzielonego (...) Spółce z o.o.

W dniu 4 maja 2012 r. do Banku (...) SA wpłynął wniosek (...) SA z dnia 30 kwietnia 2012 r. w sprawie udzielenia zgody na przeprowadzenie restrukturyzacji umów leasingu numer (...) zawartych z (...) Spółką z o.o. w M.. Wnioskowana restrukturyzacja nie miała wpłynąć na zmianę długości okresu trwania umów leasingu oraz ustanowione zabezpieczenia prawne.

Mimo zgody na restrukturyzację zadłużenia wynikającego z ww. umów leasingu, (...) Spółka z o.o. nie wywiązywała się z terminowego regulowania opłat leasingowych. (fakt niesporny)

- **dowód:** pismo WBS k. 230.

wniosek k. 228-229.

W piśmie z dnia 01 października 2012 r. (...) SA oświadczył wobec (...) Spółki z o.o. w M. (...), że wypowiada umowę leasingu numer (...) z dnia 6.05.2011 r. na podstawie jej § 16. 1 lit. b, z uwagi na brak zapłaty opłaty leasingowych. (...) SA wezwał leasingobiorcę do zapłaty kwoty łącznie 1 284 130,88 zł z tytułu zaległych opłat okresowych, innych opłat wynikających z umowy leasingu oraz odsetek, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wypowiedzenia pod rygorem skierowania sprawy na drogę sądową.

Oświadczenie o wypowiedzeniu powyższej umowy podpisali w imieniu (...) wiceprezes zarządu - B. Z. oraz prokurent - R. D..

Brak dowodu doręczenia niniejszego wypowiedzenia (...) Spółce z o.o. (fakt przyznany)

- **dowód:** wypowiedzenie k. 63, 226.

W piśmie również z dnia 01 października 2012 r. (...) SA oświadczył wobec (...) Spółki z o.o. w M. (...), że wypowiada umowę leasingu numer (...) z dnia 12.05.2011 r. w oparciu o rozdział VIII ust. 1 punkt 1 Ogólnych Warunków Leasingu, z uwagi na brak zapłaty opłaty leasingowych. (...) SA wezwał leasingobiorcę do zapłaty kwoty łącznie 591 878,92 zł z tytułu zaległych opłat okresowych, odsetek oraz odszkodowania za przedterminowe rozwiązanie Umowy leasingu, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wypowiedzenia pod rygorem skierowania sprawy na drogę sądową.

Oświadczenie o wypowiedzeniu powyższej umowy podpisali w imieniu (...) B. Z. – wiceprezes zarządu oraz R. D. – prokurent.

Brak dowodu doręczenia niniejszego wypowiedzenia (...) Spółce z o.o. (fakt przyznany)

- **dowód:** wypowiedzenie k. 225.

Postanowieniem z dnia 4 października 2012 r. w sprawie o sygnaturze akt V GU 13/12 Sąd Rejonowy w Zamościu V Wydział Gospodarczy ogłosił upadłość (...) Spółki z o.o. w M. obejmującą likwidację majątku dłużnika.

- **dowód:** (...) k. 188.

W piśmie z dnia 4 marca 2013 roku Bank (...) SA w W. - powołując się na gwarancję bankową nr (...) z dnia 10 maja 2011 r. - wezwał W. w C., jako gwaranta spłaty zobowiązań wynikających z umowy leasingu nr (...) z dnia 6 maja 2011 r., do zapłaty niespłaconych przez dłużnika – (...) Spółkę z o.o. w M. (...), należności w kwocie 1 210 000 zł. W uzasadnieniu wezwania Bank (...) SA wskazał, iż jako Beneficjent nabył przedmiotową wierzytelność od (...) SA w dniu 9.05.2011 r. na podstawie umowy wykupu wierzytelności leasingowych (brutto) nr (...). Umowa leasingu numer (...) z dnia 6 maja 2011 r. została wypowiedziana przez (...) SA w dniu 01.10.2012 r. ze względu na powstanie ponad trzymiesięcznego opóźnienia w zapłacie opłat okresowy przez (...) Spółkę z o.o., ze skutkiem w postaci rozwiązania umowy na dzień doręczenia wypowiedzenia. Beneficjent wskazał, iż należność z tytułu realizacji gwarancji bankowej należy wypłacić w terminie 14 dni od daty doręczenia niniejszego wezwania na wskazany w piśmie rachunek bankowy.

Wezwanie to zostało podpisane w imieniu Banku (...) SA przez wiceprezesa zarządu K. K. (1) oraz prezesa zarządu T. M.

Do niniejszego wezwania Bank (...) SA dołączył:

- wyciąg z ksiąg bankowych w oryginale z dnia 4.03.2013 r. opiewający na kwotę 1 264 812,72 zł – z tytułu należności głównej oraz kwotę 127 188,42 zł - z tytułu odsetek naliczonych do dnia 3.03.2013 r., podpisany przez K. K. (1) – wiceprezesa zarządu oraz T. M. – prezesa zarządu;

- wypowiedzenie umowy leasingu (kserokopia poświadczona notarialnie za zgodność z oryginałem) z dnia 1.10.2012 r. podpisane przez wiceprezesa zarządu – B. Z. oraz prokurenta – B. D..

- odpis z (...) Banku (...) SA według stanu na dzień 4.03.2013 r.

- odpis (...) SA według stanu na dzień 12.03.2013 r.

- **dowód:** wezwanie wraz z załącznikami k. 61-81.

W piśmie z dnia 4 marca 2013 roku Bank (...) SA w W. - powołując się na gwarancję bankową nr (...) z dnia 17 maja 2011 r. - wezwał W. w C., jako gwaranta spłaty zobowiązań wynikających z umowy leasingu nr (...) z dnia 12 maja 2011 r., do zapłaty niespłaconych przez dłużnika – (...) Spółkę z o.o. w M. (...), należności w kwocie 649 841,16 zł (w tym należność główna – 586 790,16 zł i odsetki naliczone do 3.03.2013 r. – 63 051 zł). W uzasadnieniu wezwania Bank (...) SA wskazał, iż jako Beneficjent nabył przedmiotową wierzytelność od (...) SA w dniu 17.05.2011 r. na podstawie umowy wykupu wierzytelności leasingowych (brutto) nr (...). Umowa leasingu numer (...) z dnia 12 maja 2011 r., została wypowiedziana przez (...) SA w dniu 01.10.2012 r. ze względu na powstanie ponad trzymiesięcznego opóźnienia w zapłacie opłat okresowy przez (...) Spółkę z o.o., ze skutkiem w postaci rozwiązania umowy na dzień doręczenia wypowiedzenia. Beneficjent wskazał, iż należność z tytułu realizacji gwarancji bankowej należy wypłacić w terminie 14 dni od daty doręczenia niniejszego wezwania na wskazany w piśmie rachunek bankowy.

Wezwanie to zostało podpisane w imieniu Banku (...) SA przez wiceprezesa zarządu K. K. (1) oraz prezesa zarządu T. M..

Do niniejszego wezwania Bank (...) SA dołączył:

- wyciąg z ksiąg bankowych w oryginale z dnia 4.03.2013 r. opiewający na kwotę 586 790,16 zł – z tytułu należności głównej oraz 63 051 zł z tytułu odsetek naliczonych do dnia 3.03.2013 r., podpisany przez K. K. (1) – wiceprezesa zarządu oraz T. M. – prezesa zarządu;

- wypowiedzenie umowy leasingu (kserokopia poświadczona notarialnie za zgodność z oryginałem) z dnia 1.10.2012 r.;

- **dowód:** wezwanie wraz z załącznikami k. 82-84.

W piśmie z dnia 22.03.2013 r. W. w C. poinformował Bank (...) SA w W., w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty z dnia 4 marca 2013 r. doręczone gwarantowi dnia 14 marca 2013 r., że gwarancja nr (...) z dnia 10.05. 2011 r. nie może być zrealizowana z uwagi na niespełnienie następujących warunków formalnych:

- wezwanie do zapłaty zostało podpisane przez dwie osoby, z których tylko jedna jest umocowana do składania oświadczeń woli w imieniu Banku, co wynika wprost z dołączonego do wezwania pełnego odpisu KRS;
- brak udokumentowania opóźnienia o 3 miesiące w zapłacie leasingowych opłat okresowych przez (...) Spółkę z o.o.;
- brak potwierdzenia z banku prowadzącego rachunek beneficjenta, że osoby podpisane na żądaniu zapłaty są umocowane do składania oświadczeń woli w imieniu beneficjenta.

W piśmie również z dnia 22.03.2013 r. W. w C. poinformował Bank (...) SA w W., w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty z dnia 4 marca 2013 r. doręczone gwarantowi dnia 14 marca 2013 r., że gwarancja nr (...) z dnia 17.05.2011 r. nie może być zrealizowana z uwagi na niespełnienie następujących warunków formalnych:

- wezwanie do zapłaty zostało podpisane przez dwie osoby, z których tylko jedna jest umocowana do składania oświadczeń woli w imieniu Banku, co wynika wprost z dołączonego do wezwania pełnego odpisu KRS;
- brak udokumentowania opóźnienia o 3 miesiące w zapłacie leasingowych opłat okresowych przez (...) Spółkę z o.o.

Do ww. pism W. w C. dołączył pismo przewodnie, w którym oświadczył, iż wymienione wyżej braki formalne uniemożliwiają teraz i w przyszłości zrealizowanie roszczeń na podstawie gwarancji bankowych. Jednocześnie Gwarant ponowił propozycję dotyczącą polubownego załatwienia sprawy i prowadzenia wspólnej windykacji spornych należności przez profesjonalny podmiot (...) Banku (...) SA, która to spółka została powołana w celu windykacji i obrony interesów banku zrzeszającego i zrzeszonych banków spółdzielczych. W. w C. oświadczył również, że gotów jest przenieść prawa do zabezpieczeń swoich roszczeń, tj. hipoteki i weksli na rzecz (...) SA lub (...) Banku (...) SA i zaoferował pomoc w realizacji tych zabezpieczeń w postaci pomocy w znalezieniu nabywców.

- **dowód:** pisma (...) k. 85-88.

wyjaśnienia za powoda J. D. (2) k. 372.

zeznania świadka R. B. k. 371-372.

zeznania świadka A. R. k. 371.

W piśmie z dnia 26 kwietnia 2013 r. Bank (...) SA, powołując się na gwarancję bankową nr (...) z dnia 10 maja 2011 r., ponownie wezwał W. w C. jako gwaranta spłaty zobowiązań wynikających z umowy leasingu numer (...) z dnia 6 maja 2011 r. do zapłaty nieuregulowanych przez dłużnika (...) Spółkę z o.o. w M. należności w kwocie 1 210 000 zł. W uzasadnieniu żądania Bank (...) SA wskazał, iż rachunek bankowy wskazany w niniejszym wezwaniu jest prowadzony przez Beneficjenta – Bank (...) SA. W związku z powyższym dołączony do wezwania odpis KRS Banku jest wystarczającym dokumentem potwierdzającym, że osoby podpisane na żądanie zapłaty są umocowane do składania oświadczeń woli w imieniu Beneficjenta.

Do niniejszego wezwania dołączono wyciąg z ksiąg bankowych wystawiony dnia 26 kwietnia 2013 r. na łączną kwotę 1 427 104,02 zł, wezwanie do zapłaty numer (...) z dnia 26 września 2012 r. skierowane przez (...) SA do (...) Spółki z o.o. opiewające na łączną kwotę zadłużenia 260 299,56 zł, wypowiedzenie umowy leasingu, odpis z (...) Banku (...) SA oraz odpis (...) SA według stanu na dzień 26.04.2013 r.

Wezwanie to, jak również wyciąg z ksiąg bankowych w imieniu Banku (...) SA podpisali: prezes zarządu – T. M. i wiceprezes zarządu – A. K. (2).

- **dowód:** wezwanie wraz z załącznikami k. 89-108.

W piśmie z dnia 26 kwietnia 2013 r. Bank (...) SA, powołując się na gwarancję bankową nr (...) z dnia 17 maja 2011 r., ponownie wezwał W. w C. jako gwaranta spłaty zobowiązań wynikających z umowy leasingu numer (...) z dnia 12 maja 2011 r. do zapłaty należności w kwocie 666 126,59 zł (w tym należności główna – 586 790,16 zł, odsetki naliczone do 25.04.2013 r. – 79 336,43 zł). Do niniejszego wezwania dołączono wyciąg z ksiąg bankowych wystawiony dnia 26 kwietnia 2013 r. na łączną kwotę 666 126,59 zł, wezwanie do zapłaty numer (...) z dnia 26 września 2012 r. skierowane przez (...) SA do (...) Spółki z o.o. opiekujące na łączną kwotę zadłużenia 260 299,56 zł, wypowiedzenie umowy leasingu, odpis z (...) Banku (...) SA oraz odpis (...) SA według stanu na dzień 26 kwietnia 2013 r.

Wezwanie to, jak również wyciąg z ksiąg bankowych w imieniu Banku (...) SA podpisali: prezes zarządu – T. M. i wiceprezes zarządu – A. K. (2).

- **dowód:** wezwanie wraz z załącznikami k. 109-128.

W. w C. pozostawił bez odpowiedzi powyższe wezwania.

- **dowód:** fakt przyznany.

Dnia 2 września 2013 r. Bank (...) SA w W. zawarł ze (...) B. w C. Umowę rachunku rozliczeniowego bieżącego w złotych, na podstawie której Bank (...) SA zobowiązał się do otwarcia i prowadzenia rachunku rozliczeniowego bieżącego dla W. w C. zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej Umowie oraz Regulaminie otwierania i prowadzenia rachunków rozliczeniowych bieżących i pomocniczych w złotych dla Banków Spółdzielczych zrzeszonych i współpracujących z Bankiem (...) SA.

W umowie tej strony przyznały W. w C. prawo do swobodnego dysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku do wysokości wolnych środków. Swoboda ta podlegała jednak ograniczeniu z chwilą wszczęcia egzekucji z rachunku lub postępowania zabezpieczającego. Jednocześnie przyznano Bankowi (...) SA prawo do obciążenia rachunku bez dyspozycji W. z tytułów wymienionych w Regulaminie.

Umowa niniejsza została zawarta na czas nieokreślony.

W § 21 Regulaminu otwierania i prowadzenia rachunków rozliczeniowych bieżących i pomocniczych w złotych dla (...)zrzeszonych i współpracujący z Bankiem (...) SA z dnia 2 września 2014 roku, postanowiono, iż Bank (...) SA ma prawo obciążyć rachunek bez dyspozycji Banku Spółdzielczego z następujących tytułów:

1. egzekucji lub postępowania zabezpieczającego z rachunku rozliczeniowego,
2. spłaty rat kredytów, pożyczek i lokat udzielonych przez Bank (...) SA wraz z odsetkami,
3. zapłaty odsetek, prowizji i opłat należnych Bankowi (...) SA,
4. obowiązku uiszczenia odsetek na rzecz NBP naliczanych od kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą rezerwy obowiązującej podlegającej utrzymaniu na rachunku w danym czasie, a kwotą rezerwy faktycznie na rachunku utrzymywanej,
5. spłaty zadłużenia wymagalnego i odsetek naliczonych z tytułu przekroczenia wolnych środków,
6. aktualizacji wysokości funduszu ochrony środków gwarantowanych w oparciu o wyliczenia Banku Spółdzielczego na dzień określony stosowną uchwałą Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego,
7. rozliczeń związanych ze stosowaniem polecenia zapłaty,
8. rozliczeń z tytułu realizacji czeków w obrocie krajowym i dewizowym,

9. rozliczeń z tytułu realizacji poleceń wypłaty w obrocie dewizowym, w tym kosztów banków pośredniczących,
10. operacji dokumentowych, akredytywy i inkasa,
11. rozliczeń z tytułu realizacji kart płatniczych,
12. sprostowania błędu powstałego w wyniku nieprawidłowo zaksięgowanej operacji.

- **dowód:** Umowa, Regulamin k. 132-148.

W piśmie z dnia 9 kwietnia 2015 r. Bank (...) SA złożył wobec W. w C. oświadczenie o potrąceniu wymagalnej wierzytelności Banku (...) SA w kwocie 666 126,59 zł z tytułu gwarancji bankowej nr (...) z dnia 17 maja 2011 r., udzielonej przez W. w C., tytułem zabezpieczenia spłaty zobowiązania wynikającego z umowy leasingu numer (...) z dnia 12 maja 2011 r. – linii produkcyjnej brykietów posadowionej w miejscowości M. nr (...), w której W. w C. zobowiązał się do nieodwołalnego i bezwarunkowego zapłacenia Bankowi (...) SA kwoty leasingu wraz z odsetkami i prowizją na pierwsze żądanie zapłaty, gdyby (...) Spółka z o.o. w M. nie spłacił jakiegokolwiek kwoty będącej przedmiotem niniejszej gwarancji oraz po spełnieniu przez Beneficjenta warunków określonych w gwarancji, z wierzytelnością W. w C. o wypłatę środków pieniężnych zdeponowanych na rachunku bankowym nr (...) prowadzonym przez Bank (...) SA. Bank (...) SA wyjaśnił, iż potrącana wierzytelność została nabyta przez niego od (...) SA w dniu 17 maja 2011 r. na podstawie Umowy wykupu wierzytelności leasingowych numer (...).

- **dowód:** oświadczenie o potrąceniu k. 130.

W piśmie również z dnia 9 kwietnia 2015 r. Bank (...) SA złożył wobec W. w C. oświadczenie o potrąceniu wymagalnej wierzytelności Banku (...) SA w kwocie 1 210 000 zł z tytułu gwarancji bankowej nr (...) z dnia 10 maja 2011 r., udzielonej przez W. w C., tytułem zabezpieczenia spłaty zobowiązania wynikającego z umowy leasingu numer (...) z dnia 6 maja 2011 r. – nieruchomości położonej w miejscowości M. nr (...), w której W. w C. zobowiązał się do nieodwołalnego i bezwarunkowego zapłacenia Bankowi (...) SA kwoty leasingu wraz z odsetkami i prowizją na pierwsze żądanie zapłaty, gdyby (...) Spółka z o.o. w M. nie spłaciła jakiegokolwiek kwoty będącej przedmiotem niniejszej gwarancji oraz po spełnieniu przez Beneficjenta warunków określonych w gwarancji, z wierzytelnością W. w C. o wypłatę środków pieniężnych zdeponowanych na rachunku bankowym nr (...) prowadzonym przez Bank (...) SA. Bank (...) SA wyjaśnił, iż potrącana wierzytelność została nabyta przez niego od (...) SA w dniu 9 maja 2011 roku na podstawie Umowy wykupu wierzytelności leasingowych numer (...).

- **dowód:** oświadczenie o potrąceniu k. 131.

W piśmie z dnia 13 kwietnia 2015 r. Bank (...) SA złożył wobec W. w C. oświadczenie o potrąceniu wymagalnej wierzytelności Banku (...) SA w kwocie 68 873,41 zł z tytułu gwarancji bankowej nr (...) z dnia 17 maja 2011 r., udzielonej przez W. w C., tytułem zabezpieczenia spłaty zobowiązania wynikającego z umowy leasingu numer (...) z dnia 12 maja 2011 r. – linii produkcyjnej brykietów posadowionej w miejscowości M. nr (...), w której W. w C. zobowiązał się do nieodwołalnego i bezwarunkowego zapłacenia Bankowi (...) SA kwoty leasingu wraz z odsetkami i prowizją na pierwsze żądanie zapłaty, gdyby (...) Spółka z o.o. w M. nie spłacił jakiegokolwiek kwoty będącej przedmiotem niniejszej gwarancji oraz po spełnieniu przez Beneficjenta warunków określonych w gwarancji, z wierzytelnością W. w C. o wypłatę środków pieniężnych zdeponowanych na rachunku bankowym nr (...) prowadzonym przez Bank (...) SA. Bank (...) SA wyjaśnił, iż potrącana wierzytelność została nabyta przez niego od (...) SA w dniu 17 maja 2011 roku na podstawie Umowy wykupu wierzytelności leasingowych numer (...).

- **dowód:** oświadczenie o potrąceniu k. 129.

W piśmie z dnia 10 kwietnia 2015 r. W. w C. zwrócił się do zarządu Banku (...) SA z żądaniem natychmiastowego zwrotu bezprawnie pobranej z rachunku powoda kwoty 666 126,59 zł, w terminie 3 dni od dnia otrzymania niniejszego wezwania .

W uzasadnieniu niniejszego pisma powód wskazał, iż złożone przez pozwanego oświadczenie o potrąceniu z dnia 9 kwietnia 2015 r. jest sprzeczne z art. 498 k.c., a także narusza postanowienia Umowy rachunku rozliczeniowego bieżącego w złotych oraz § 21 Regulaminu otwierania i prowadzenia rachunków rozliczeniowych bieżących i pomocniczych w złotych dla (...) zrzeszonych i współpracujących z Bankiem (...) SA. Zaznaczył również, iż warunkiem skutecznego dokonania potrącenia jest istnienie dwóch wymagalnych wierzytelności, a warunek ten nie został spełniony, albowiem z uwagi na braki formalne wezwania do wypłaty z gwarancji, roszczenie z gwarancji nie stało się wymagalne.

Wezwanie to Bank (...) odebrał dnia 13 kwietnia 2015 r.

Również pismem z dnia 10 kwietnia 2015 r. W. w C. wezwał Bank (...) SA do natychmiastowego zwrotu bezprawnie potrąconej z rachunku powoda kwoty 1 210 000 zł wraz odsetkami, w terminie 3 dni od dnia otrzymania niniejszego wezwania. Pismo to Bank (...) odebrał dnia 13 kwietnia 2015 r.

Następnie w piśmie z dnia 14 kwietnia 2015 r. powód wezwał pozwanego do zwrotu bezprawnie potrąconej z rachunku powoda kwoty 68 873,41 zł, w terminie 3 dni od dnia otrzymania niniejszego wezwania. Pismo to Bank (...) odebrał dnia 16 kwietnia 2015 r.

W uzasadnieniu dwóch ostatnich pism powód ponownie zarzucił pozwanemu dokonanie potrącenia ww. kwot z naruszeniem przepisów art. 498 k.c. oraz § 21 Regulaminu otwierania i prowadzenia rachunków rozliczeniowych bieżących i pomocniczych w złotych dla (...)zrzeszonych i współpracujący z Bankiem (...) SA.

- **dowód:** pisma powoda z dowodami doręczenia k. 149-153.

Dnia 22 lipca 2015 r. W. w C. wystosował do Banku (...) SA w W. ostateczne przedsądowe wezwanie do dobrowolnego spełnienia świadczenia, a to do zapłaty wymagalnej wierzytelności w kwotach:

- 1 210 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 10 kwietnia 2015 r.,
- 666 126, 59 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 10 kwietnia 2015 r.,
- 68 873,41 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 14 kwietnia 2015 r.

W uzasadnieniu niniejszego wezwania W. jako Wierzyciel wskazał, iż wystawił tytułem zabezpieczenia spłaty zobowiązań (...) spółki z o.o. (leasingobiorcy) wynikających z umów leasingu, na rzecz w Banku (...) SA jako Dłużnika dwie gwarancje bankowe: nr (...) oraz nr (...). Dłużnik pismem z dnia 4 marca 2013 r. wezwał Wierzyciela jako Gwaranta do zapłaty kwoty 1 210 000 zł z tytułu gwarancji nr (...) oraz kwoty 349 841,16 zł z tytułu gwarancji nr (...). Następnie ponowił wezwanie pismami z dnia 26 kwietnia 2013 r., zaś pismami z 9 i 13 kwietnia 2015 r. złożył wobec Wierzyciela oświadczenie o potrąceniu z kwoty wskazanej w gwarancji z wierzytelnością wierzyciela z tytułu wypłaty środków pieniężnych zdeponowanych na rachunku bankowym bieżącym prowadzonym dla Wierzyciela przez Dłużnika na podstawie umowy rachunku rozliczeniowego bieżącego w złotych z dnia 2 września 2013 r.

Wierzyciel niezwłocznie wezwał Dłużnika do zwrotu bezprawnie potrąconej kwoty w łącznej wysokości 1 945 000 zł, z uwagi na fakt, że wobec braków formalnych wezwań do zapłaty zarówno z dnia 4 marca 2013 r., jaki 26 kwietnia 2013 r. wystosowanych przez Dłużnika, nie doszło do skutecznego zgłoszenia żądania, które zaktualizowałoby zobowiązanie Wierzyciela z tytułu udzielonych gwarancji, a przez to stanowiło o wymagalności potrącanych wierzytelności Dłużnika. Mianowicie, wezwania do zapłaty nie zostały podpisane przez osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu Dłużnika. Dłużnik nie udokumentował opóźnienia o 3 miesiące w zapłacie leasingowych opłat okresowych przez spółkę (...), a wyciągi z ksiąg bankowych (podobnie jak wezwania) zostały podpisane przez osoby, który nie był umocowane do łącznej reprezentacji Dłużnika. Dłużnik nie udokumentował również, że osoby podpisane pod wypowiedzeniami umów leasingu były umocowane do zaciągania zobowiązań w imieniu (...) SA oraz nie złożył

dokumentu, w którym bank prowadzący rachunek Dłużnika potwierdzałby, że osoby podpisane na żądanie zapłaty są umocowane do składania oświadczeń woli w imieniu Dłużnika.

Wierzyciel zaznaczył również, że dokonane potrącenia pozostają sprzeczności z § 21 Regulaminu otwierania i prowadzenia rachunków rozliczeniowych bieżących i pomocniczych w złotych dla (...)zrzeszonych i współpracujących z Dłużnikiem. Z tych przyczyn żądanie zwrotu bezprawnie potrąconych przez Dłużnika środków finansowych należy uznać za w pełni zasadne.

- **dowód:** ostateczne wezwanie przedsądowe k. 155-158.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało w przeważającej części na uwzględnienie.

Nie było sporu między stronami co do tego, że na podstawie Umowy o współpracy z dnia 6 maja 2011 r. powód podjął się czynności akwizycyjnych na rzecz (...) SA w W., polegających na pozyskiwaniu na rzecz (...) SA spośród podmiotów będących klientami powoda osób zainteresowanych nabyciem produktów leasingowych oferowanych przez Spółkę. (k. 46-48)

Nie było sporu również co do faktu, iż dnia 4 maja 2011 r. Bank (...) SA zawarł ze (...) B. w C. Umowę ramową ustanawiania zabezpieczeń majątkowych, na podstawie której powód zobowiązał się udzielać na rzecz pozwanego zabezpieczeń majątkowych w formie gwarancji bankowych lub innych uzgodnionych z pozwanym, a także spłaty wierzytelności leasingowych wynikających z umów zawartych przez (...) SA, które miały zostać objęte wykupem przez pozwanego. (k. 49-51)

Niewątpliwie również dnia 6 maja 2011 r. (...) SA – jako Finansujący zawarł z (...) Spółką z o.o. w M. – jako Korzystającym umowę leasingu nieruchomości nr (...), a dnia 20 maja 2011 r. – umowę leasingu linii produkcyjnej brykietu nr (...). Następnie, na podstawie umowy z dnia 9 maja 2011 r. Bank (...) SA dokonał wykupu od (...) SA wierzytelności o zapłatę wynagrodzenia z tytułu umowy leasingu nr (...), a na podstawie umowy z dnia 17 maja 2011 r. Bank (...) SA dokonał wykupu od (...) SA wierzytelności o zapłatę wynagrodzenia z tytułu umowy leasingu nr (...). (k. 243-245, 233-235)

Kolejną niesporną okolicznością w sprawie było zobowiązanie się przez W. w C. – na podstawie umów zlecenia udzielenie gwarancji bankowej z dnia 10 maja 2011 r. oraz z dnia 17 maja 2011 r. – do udzielenia na zlecenie (...) Spółki z o.o. w M. i na rzecz Banku (...) SA w W. – jako Beneficjenta gwarancji bankowej na zabezpieczenie spłaty zobowiązań Zlecającego wynikających odpowiednio z umów leasingu nr (...).

Nie było również sporu co do tego, że dnia 10 maja 2011 r. W. w C. – jako Gwarant wystawił, na zlecenie (...) Spółki z o.o. i na rzecz Beneficjenta – Banku (...) SA, gwarancję bankową nr (...), tytułem zabezpieczenia spłaty zobowiązań wynikających z umowy leasingu nr (...), a dnia 17 maja 2011 r. wystawił na zlecenie (...) Spółki z o.o. i na rzecz Beneficjenta – Banku (...) SA, gwarancję bankową nr (...), tytułem zabezpieczenia spłaty zobowiązań wynikających z umowy leasingu nr (...).

Strony nie kwestionowały warunków formalnych gwarancji, a także czasu jej obowiązywania.

Spór w sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy wezwania skierowane przez pozwanego do powoda o wypłatę kwot wskazanych w ww. gwarancjach, spełniały zastrzeżone w gwarancjach warunki formalne, a tym samym, czy zaktualizowało się zobowiązanie powoda do wypłaty gwarantowanych kwot na rzecz pozwanego, a jeśli tak, to czy dopuszczalne było zaspokojenie roszczeń pozwanego w drodze potrącenia gwarantowanych kwot ze środków zdeponowanych na rachunku bieżącym powoda prowadzonym przez pozwanego.

Gwarancja bankowa, zdefiniowana w art. 81 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (tj. Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 ze zm.), funkcjonuje w obrocie gospodarczym jako zabezpieczenie wierzytelności, charakteryzujące

się wysokim stopniem pewności jego realizacji. Na udzielenie gwarancji bankowej składają się dwa stosunki prawne. Pierwszy powstaje pomiędzy bankiem a podmiotem zlecającym udzielenie przez bank gwarancji. Dochodzi tutaj do zawarcia umowy zlecenia, w której bank zobowiązuje się do zawarcia umowy gwarancji. Istotą tej (drugiej) umowy jest z kolei jednostronne zobowiązanie banku (gwaranta), że po spełnieniu przez podmiot uprawniony (beneficjenta gwarancji) określonych warunków zapłaty bank ten wykona świadczenie pieniężne na rzecz beneficjenta gwarancji. Wierzytelność z gwarancji bankowej powstaje z chwilą przyjęcia przez beneficjenta oświadczenia gwaranta. Jest to wierzytelność przyszła, wymagalna z chwilą niewykonania oznaczonego w gwarancji świadczenia. Treścią zobowiązania banku (wobec beneficjenta) jest zatem odpowiedzialność na wypadek, gdyby dłużnik główny nie spełnił świadczenia. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku - I Wydział Cywilny z 2013-08-07, I ACa 311/13; uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 1995 r., III CZP 166/94, wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 2013-03-27, I CSK 630/12)

W judykaturze przyjmuje się również, że jedną z przesłanek powstania odpowiedzialności gwaranta w umowie gwarancji jest wymóg złożenia przez beneficjenta gwarancji żądania zapłaty o odpowiedniej treści i z odpowiednimi dokumentami w przewidzianym w umowie gwarancji w czasie od powstania wypadku gwarancyjnego oraz w okresie ważności gwarancji. (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 2006-03-29, IV CSK 112/05)

Z uwagi na podniesiony w niniejszej sprawie przez powoda zarzut istnienia braków formalnych skierowanych do niego przez pozwanego wezwań do wypłaty kwot z gwarancji, konieczna była analiza zapisów obu gwarancji bankowych wystawionych przez powoda, jak również wezwań do wypłaty kwot z gwarancji sporządzonych przez pozwanego w dniach 4 marca 2013 r. oraz 26 kwietnia 2013 r., celem weryfikacji wymienionego zarzutu powoda.

I tak, w gwarancji bankowej nr (...) z dnia 10 maja 2011 r., powód zobowiązał się nieodwołalnie i bezwarunkowo do zapłacenia Bankowi (...) w L. kwoty do wysokości 1 210 000 zł obejmującej także odsetki i prowizje z tytułu umowy leasingu, na pierwsze pisemne żądanie zapłaty Beneficjenta, zawierające oświadczenie, że (...) Spółka z o.o. w M. (...), nie spłacił w terminie określonym w umowie leasingu nr (...) z dnia 6.05.2011 r. zawartej pomiędzy (...) SA a (...) Spółką z o.o. jakichkolwiek kwoty będącej przedmiotem niniejszej gwarancji oraz po spełnieniu przez Beneficjenta gwarancji następujących warunków zapłaty:

- udokumentowania opóźnienia o 3 miesiące w zapłacie leasingowych opłat okresowych przez (...) Spółkę z o.o.,

-oświadczenia o rozwiązaniu umowy,

stwierdzonych następującymi dokumentami:

- wyciągiem z ksiąg banku, podpisanym przez osoby umocowane do zaciągania zobowiązań, stwierdzającym kwotę wymagalnych należności,

- oświadczeniem o rozwiązaniu umowy leasingu podpisane przez osoby umocowane do zaciągania zobowiązań w imieniu (...) SA,

- potwierdzeniem banku prowadzącego rachunek Beneficjenta w niniejszej gwarancji, iż osoby podpisane na żądanie zapłaty są umocowane do składania oświadczeń woli w imieniu Beneficjenta.

Nie ulegało w sprawie wątpliwości, że pierwsze wezwanie do wypłaty kwoty z gwarancji nr (...) pochodziło z dnia 4 marca 2013 r. oraz, że do wezwania tego powód dołączył:

- wyciąg z ksiąg bankowych w oryginale z dnia 4.03.2013 r. opiewający na kwotę 1 264 812,72 zł – z tytułu należności głównej oraz 127 188,42 zł z tytułu odsetek naliczonych do dnia 3.03.2013 r., podpisany przez K. K. (1) – wiceprezesa zarządu oraz T. M. – prezesa zarządu;

- wypowiedzenie umowy leasingu (kserokopia poświadczona notarialnie za zgodność z oryginałem) z dnia 1.10.2012 r.;

- odpis z (...) Banku (...) SA według stanu na dzień 4.03.2013 r.;

- odpis (...) SA według stanu na dzień 4.03.2013 r.

Wezwanie to, jak również wyciąg z ksiąg bankowych zostało podpisane w imieniu Banku (...) SA przez wiceprezesa zarządu K. K. (1) oraz prezesa zarządu T. M..

Analiza dokumentów dołączonych do niniejszego wezwania doprowadziła Sąd do wniosku, iż w pełni zasadny był zarzut powoda, iż wezwanie do wypłaty kwoty z gwarancji nr (...) nie spełniało wymagań formalnych zastrzeżonych w tekście gwarancji.

Do pisma z dnia 4 marca 2013 r. zawierającego wezwanie Banku (...) SA do wypłaty przez W. w C. – tytułem realizacji gwarancji nr (...) – niespłaconych przez dłużnika (...) Spółkę z o.o. zobowiązań wynikających z umowy leasingu nr (...) z dnia 6 maja 2011 r., Bank (...) SA nie dołączył bowiem dokumentu na dowód opóźnienia o 3 miesiące w zapłacie leasingowych opłat okresowych przez (...) Spółkę z o.o., pełnego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego dotyczącego (...) SA, z którego wynikałoby, jakie osoby upoważnione były do składania oświadczeń woli w imieniu (...) SA w dniu 1.10.2012 r. (data złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy leasingu nr (...)).

Za nieistotny Sąd uznał brak potwierdzenia banku prowadzącego rachunek Beneficjenta niniejszej gwarancji, iż osoby podpisane pod żądaniem zapłaty były umocowane do składania oświadczeń woli w imieniu Beneficjenta. W tym zakresie Sąd przyznał rację pozwanemu, że z uwagi na to, że rachunek bankowy Beneficjenta (pозwanego) prowadził sam powód, dołączenie ww. potwierdzenia było zbędne.

Za nieuzasadniony Sąd uznał zarzut powoda, iż wezwanie do zapłaty kwoty z gwarancji podpisała tylko jedna osoba upoważniona do reprezentowania pozwanego. Zarówno z pełnego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego, jak i z odpisu z KRS na dzień 4.03.2013 r. wynika, że zarówno wezwanie do zapłaty, jak i wyciąg z ksiąg bankowych podpisały osoby upoważnione do łącznej reprezentacji pozwanego.

W gwarancji nr (...) z dnia 17 maja 2011 r. W. w C. jako Gwarant, zobowiązał się nieodwołalnie i bezwarunkowo do zapłacenia Bankowi (...) w L. kwoty do wysokości 735000 zł obejmującej także odsetki i prowizje z tytułu umowy leasingu, na pierwsze pisemne żądanie zapłaty Beneficjenta, zawierające oświadczenie, że (...) Spółka z o.o. w M. (...), nie spłacił w terminie określonym w umowie leasingu nr (...) z dnia 12.05.2011 r. zawartej pomiędzy (...) SA a (...) Spółką z o.o. jakichkolwiek kwoty będącej przedmiotem niniejszej gwarancji oraz po spełnieniu przez Beneficjenta gwarancji następujących warunków zapłaty:

1. udokumentowania opóźnienia o 3 miesiące w zapłacie leasingowych opłat okresowych przez (...) Spółkę z o.o.,
2. oświadczenia o wypowiedzeniu/rozwiązaniu umowy leasingu,

stwierdzonych następującymi dokumentami:

1. wyciągiem z ksiąg banku, podpisanym przez osoby umocowane do zaciągania zobowiązań, stwierdzającym kwotę wymagalnych należności,
2. oświadczeniem o wypowiedzeniu/rozwiązaniu umowy leasingu podpisanym przez osoby umocowane do zaciągania zobowiązań w imieniu (...) SA,

Tymczasem do wezwania datowanego na dzień 4 marca 2013 r. o wypłatę kwoty z gwarancji nr (...) pozwany dołączył jedynie wyciąg z ksiąg bankowych w oryginale z dnia 4.03.2013 r. opiewający na kwotę 586 790,16 zł – z tytułu należności głównej oraz kwotę 63 051 zł z tytułu odsetek naliczonych do dnia 3.03.2013 r., podpisany przez K. K. (1) – wiceprezesa zarządu oraz T. M. – prezesa zarządu oraz wypowiedzenie umowy leasingu (kserokopia poświadczona notarialnie za zgodność z oryginałem) z dnia 1.10.2012 r.

Pozwany do wezwania tego nie dołączył w ogóle żadnych dokumentów na dowód opóźnienia trzymiesięcznego w zapłacie opłat okresowych przez (...) Spółkę z o.o., żadnych dokumentów na dowód, że wezwanie oraz wyciąg z ksiąg bankowych podpisały osoby upoważnione do reprezentacji Beneficjenta gwarancji, a oświadczenie o wypowiedzeniu umowy leasingu – przez osoby upoważnione do reprezentacji (...) SA w dniu 1.10.2012 r.

Nie ulegało wątpliwości Sądu, że pozwany – po otrzymaniu pism powoda z dnia 22.03.2013 r. odmawiających wypłaty gwarantowanych kwot – skierował do powoda kolejne wezwania do zapłaty datowane na 26 kwietnia 2013 r. Zdaniem Sądu, również te wezwania nie spełniały wymagań formalnych zastrzeżonych w gwarancji nr (...) oraz nr (...). Jakkolwiek do tych pism pozwany dołączył wezwanie nr (...) skierowane przez (...) SA do (...) Spółki z o.o. dnia 26.09.2012 r., to jednak na podstawie tego wezwania nie sposób ustalić jakich należności, z jakiego tytułu i za jaki okres dotyczyło wezwanie. Do wezwania tego nie dołączono żadnych dokumentów, które stanowiły podstawę jego opracowania. Tym samym, rację należało przyznać powodowi, że wezwanie to nie stanowiło dowodu na fakt „opóźnienia o 3 miesiące w zapłacie leasingowych opłat okresowych przez (...) Spółkę z o.o.”, o którym mowa w warunkach gwarancji nr (...) i (...).

Nadto, do pism z dnia 26 kwietnia 2013 r. pozwany ponownie nie dołączył pełnego odpisu z KRS dotyczącego (...) SA, z którego wynikałoby, czy osoby podpisane pod oświadczeniem o wypowiedzeniu umowy leasingu nr (...) były w dniu 1.10.2012 r. upoważnione do składania oświadczeń woli w imieniu (...) SA.

W ocenie Sądu, pozwany nie zdołał udowodnić w toku całego procesu, że skierował do powoda wezwania do wypłaty gwarantowanych kwot spełniające wymagania formalne zastrzeżone w obu gwarancjach bankowych.

Tych względów, Sąd uznał za w pełni uzasadnione twierdzenie powoda o niezaktualizowaniu się jego zobowiązania do wypłaty gwarantowanych kwot na rzecz pozwanego.

Tymczasem, nie ulega wątpliwości, że pozwany samodzielnie uznał, iż odmowa wypłaty gwarantowanych kwot przez powoda była nieuzasadniona i zaspokoił swoje roszczenie z tego tytułu dokonując potrącenia kwot z gwarancji z wierzytelnością powoda wobec pozwanego wynikającą z wypłaty środków pieniężnych zdeponowanych na rachunku bankowym bieżącym prowadzonym dla powoda przez pozwanego na podstawie Umowy rachunku rozliczeniowego bieżącego w złotych zawartej w dniu 2 września 2013 r.

Nie ulegało wątpliwości, że dnia 26 marca 2002 r. strony zawarły Umowę Zrzeszenia, na mocy której Bank (...) SA zobowiązał się do m.in. prowadzenia rachunków bankowych W. – jako Banku (...). Następnie, dnia 2 września 2013 r., na podstawie której Bank (...) SA zobowiązał się do otwarcia i prowadzenia rachunku rozliczeniowego bieżącego dla W. w C. zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej Umowie oraz Regulaminie otwierania i prowadzenia rachunków rozliczeniowych bieżących i pomocniczych w złotych dla Banków Spółdzielczych zrzeszonych i współpracujących z Bankiem (...) SA.

Zgodnie z art. 498 k.c., gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelnością drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub innym organem państwowym. W wyniku dokonanego potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej.

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy pierwszą kwestią wymagającą rozważenia było to, czy wierzytelności obu stron spełniają przesłanki określone w art. 498 § 1 k.c.

W doktrynie przyjmuje się, że do potrącenia, o którym mowa w art. 498 k.c., nie dochodzi z mocy tylko samego prawa, konieczne jest ponadto złożenie przez zainteresowaną osobę stosownego oświadczenia (art. 499 k.c.) Z tych względów rozróżnia się potrącenie ustawowe (jednostronne) od umownego. W przeciwieństwie do potrącenia ustawowego, potrącenie umowne – będące umową wzajemną zawartą w ramach swobody umów (art. 353¹ k.c.) – nie

jest uwarunkowane jakimkolwiek szczególnymi wymaganiami ani też zakazami. Skutki prawne potrącenia umownego, zwanego inaczej umową kompensacyjną, pozostawione są woli stron.

Dopuszczalność potrącenia ustawowego uregulowanego w art. 498 k.c. uzależniona jest od współistnienia ustawowo określonych przesłanek. Pierwszą z nich jest wzajemność wierzytelności tj., aby potrącający był równocześnie dłużnikiem oraz wierzycielem swojego wierzyciela. Kolejną przesłanką dopuszczalności potrącenia jest jednorodność świadczeń obu wierzytelności. Zachodzi ona, w myśl art. 498 § 1 k.c., gdy przedmiotem świadczeń są jednocześnie albo pieniądze, albo rzeczy oznaczone tylko co do gatunku i zarazem tej samej jakości.

Dalszą przesłanką potrącenia jest wymagalność obu wierzytelności, a ściśle biorąc wymagalność wynikających z nich roszczeń (art. 120 § 1). Oznacza to, że jeden i drugi wierzyciel mogą nawzajem żądać od siebie spełnienia należnych im świadczeń. W piśmiennictwie przyjmuje się jednak, że przepis art. 498 § 1 k.c. należy stosować również wtedy, gdy tylko wierzytelność potrącającego jest wymagalna, w odniesieniu zaś do wierzytelności przeciwnej zachodzi tylko możliwość zaspokojenia.

Końcowym elementem konstrukcji potrącenia ustawowego jest zaskarżalność obu potrącanych wierzytelności, jako że powinny one nadawać się do dochodzenia przed sądem lub innym organem państwowym. W doktrynie przyjmuje się, że wymaganie zaskarżalności wierzytelności nie ma bezwzględniego charakteru. Warunek ten z całą mocą odnosi się jedynie do wierzytelności potrącającego (wierzytelności aktywnej), nie zaś do drugiej z wierzytelności (pasywnej) tj. długu potrącającego.

Przeprowadzona przez Sąd analiza dowodów w postaci obu gwarancji wystawionych przez powoda, a także wezwań do wypłaty kwot z gwarancji z dnia 4 marca 2015 r. oraz 26 kwietnia 2015 r. doprowadziła Sąd do wniosku, że przesłanki dopuszczalności potrącenia przewidziane w art. 498 § 1 k.c. w niniejszej sprawie nie zostały spełnione. Z uwagi na opisane wyżej braki formalne wezwań do wypłaty kwot z obu gwarancji nie została bowiem spełniona podstawowa przesłanka dopuszczalności potrącenia ustawowego, a to wierzytelność potrącającego nie stała się wymagalna.

Ponadto, nawet gdyby wezwania do wypłaty kwot z gwarancji spełniały wszystkie wymagania formalne zastrzeżone w gwarancjach, niedopuszczalnym było – w opinii Sądu - dokonanie zaspokojenia przez pozwanego roszczeń wobec Gwaranta (powoda) w drodze jednostronnego oświadczenia o potrąceniu gwarantowanych kwot z kwot znajdujących się na rachunku bieżącym powoda prowadzonym przez pozwanego na podstawie Umowy z dnia 2 września 2013 r.

Rację ma powód powołując się w uzasadnieniu zarzutu niedopuszczalności dokonanego przez pozwanego potrącenia na przepis art. 50 Ustawy Prawo bankowe tekst jednolity tekst jednolity z dnia 2 listopada 2012 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 1376), zgodnie z którym posiadacz rachunku bankowego dysponuje swobodnie środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku. W umowie z bankiem mogą być zawarte postanowienia ograniczające swobodę dysponowania tymi środkami. Bank dokłada szczególnej staranności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przechowywanych środków pieniężnych.

Na tle powołanego przepisu Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż bank może potrącić wierzytelność przysługującą mu w stosunku do wierzytelności przysługującej posiadaczowi lokaty terminowej, ale nie w stosunku do wierzytelności przysługujących posiadaczowi środków gromadzonych na rachunku bieżącym. (jak w niniejszej sprawie). Zdaniem Sądu Najwyższego, przeznaczenie lokat terminowych jest odmienne, niż przeznaczenie środków gromadzonych na rachunku bieżącym. Konstrukcja umowy rachunku bankowego bieżącego oraz wynikające z niej dla banku obowiązki wyłączają możliwość dokonania potrącenia przez bank, ale względy te nie występują w odniesieniu do rachunku lokaty terminowej. (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 2001-02-23, II CKN 403/00)

Uznając dokonane przez pozwanego potrącenie za niedopuszczalne, Sąd miał również na uwadze zapisy § 21 Regulaminu otwierania i prowadzenia rachunków rozliczeniowych bieżących i pomocniczych w złotych dla Banków Spółdzielczych zrzeszonych i współpracujący z Bankiem (...) SA z dnia 2 września 2014 roku, w którym w sposób niezwykle precyzyjny i szczegółowy ustalono zasady dopuszczalności obciążenia przez Bank (...) SA rachunku bez dyspozycji jego posiadacza - W.. Wśród tych przypadków brak było pozycji: „z innych tytułów”, do których zaliczyć

można by sporną sytuację. W konsekwencji, należało uznać, że również potrącenie umowne spornej wierzytelności było między stronami niedopuszczalne.

Mając powyższe ustalenia na uwadze, Sąd uwzględnił żądanie powoda zasądzenia od pozwanego kwoty 1 210 000 zł, kwoty 666 126,59 zł i kwoty 68 873,41 zł.

W ocenie Sądu, jednak powód błędnie określił daty wymagalności kwot objętych żądaniem pozwu.

Roszczenie o zwrot nienależnie potrąconych należności należy zakwalifikować jako zobowiązanie bezterminowe w rozumieniu art. 455 k.c., zgodnie z którym jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Z dołączonych do akt przez powoda dowodów wynika, że pozwany otrzymał:

- wezwanie do zapłaty kwoty 666 126,59 zł dnia 13.04.2015 r. z wyznaczonym terminem trzydniowym na dokonanie zwrotu ww. kwoty, a zatem termin ten upływał dnia 16.04.2015 r;

- wezwanie do zapłaty kwoty 1 210 000 zł dnia 13.04.2015 r. z wyznaczonym terminem trzydniowym na dokonanie zwrotu ww. kwoty, a zatem termin ten upływał dnia 16.04.2015 r.

- wezwanie do zapłaty kwoty 68 873,41 zł dnia 16.04.2015 r. z wyznaczonym terminem trzydniowym na dokonanie zwrotu ww. kwoty, a zatem termin ten upływał dnia 19.04.2015 r.

Kierując się regulacją zawartą w art. 455 k.c. należało zatem ustalić – odmiennie od powoda – terminy wymagalności ww. kwot, a to odpowiednio na dzień 17.04.2015 r. (co do kwoty 666 126,59 zł i 1 210 000 zł) i 20.04.2015 r. (co do kwoty 68 873,41 zł).

Powództwo w zakresie żądania odsetek od ww. kwot obejmujący okres wcześniejszy podlegało oddaleniu.

Orzeczenie o kosztach procesu uzasadnia przepis art. 100 k.p.c. zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczonej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Z uwagi na to, że powód w przeważającej części wygrał proces, kosztami postępowania należało obciążyć pozwanego. Na koszty te składał się wpis sądowy uiszczony od pozwu oraz koszty zastępstwa procesowego poniesione przez powoda.

SSO Anna Zborzyńska